

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

47. ČÍSLO / XIV. ROČNÍK

9 Kč (12 Sk)

26. LISTOPADU 2006

Z obsahu:

Pavel - učitel víry
Katecheze Benedikta XVI.
8. listopadu 2006
- strana 2 -

Křesťanská věrohodnost
Alvaro Corcuera LC
- strana 4 -

Pozvání pokorného Krále
- strana 6 -

**Úcta k Božskému
Srdci Páně**
Kardinál Carlo
Maria Martini
- strana 8 -

**Jindřich († 1024)
a Kunhuta († 1033)**
- strana 9 -

**Svědectví o mučednické
smrti José Luise
Sáncheze del Río**
- strana 10 -

**Zmrtvýchvstalý
a jeho Církev**
Z promluvy Benedikta XVI.
na Sjezdu katolíků
ve Veroně (dokončení)
- strana 12 -

**Tři dny růží
v Manoppellu**
- strana 12 -

Quas primas
Encyklika Pia XI.
- strana 15 -

„Ano, já jsem král...“ (Jan 18,37)

V předcházející katechezi před dvěma týdny jsem se snažil načrtnout podstatné rysy životopisu apoštola Pavla. Viděli jsme, jak setkání s Pánem na cestě do Damasku doslova zrevolucionizovalo jeho život. Kristus se stal smyslem jeho života a hlubokým motivem veškeré jeho apoštolské činnosti. V jeho listech po jménu Boha, které se objevuje více než 500krát, je nejčastěji uváděno ono jméno Krista (380krát). Je proto důležité, abychom se zamysleli, nakolik může Ježíš Kristus vstoupit do lidského života, a tedy také do samotného našeho života. Ve skutečnosti je Ježíš Kristus vrcholem dějin spásy, a proto také rozlišujícím bodem v dialogu s jinými náboženstvími.

Ospravedlnění skrze víru

Při pohledu na Pavla můžeme tak formulovat základní otázku: jak dochází k setkání lidské bytosti s Kristem? A v čem spočívá vztah, který z toho vzejde? Odpověď, kterou dává Pavel, může být obsažena ve dvou momentech. Na prvním místě nám dává Pavel pochopit absolutně základní a nezastupitelnou hodnotu víry. Podívejme se, co píše v Listu Římanům: *Jste totiž přesvědčeni, že člověk je ospravedlňován skrze víru, beze skutků předepsaných Zákonem* (3,28). A pak v Listu Galaťanům: *Člověk je uznán za spravedlivého jen tehdy, když uvěří v Ježíše Krista, a ne když dělá skutky, jak nařizuje Zákon* (2,16). „Být ospravedlněn“ znamená být spravedlivý, tzn. být přijat milosrdnou Boží spravedlností a vstoupit do společenství s ním a v důsledku toho si můžeme vytvořit nejautentičtější vztah ke všem našim bratřím, a to na základě úplného odpuštění našich hříchů. Nuže Pavel říká s naprostou jasností, že tato podmínka nezávisí na našich případných dobrých skutcích, ale pouze na milosti Boží: *Z jeho milosti jsme ospravedlněni zdarma, protože nás vykoupil Kristus Ježíš* (Řím 3,24).

Pavel - učitel víry

S Kristem a v Kristu

Těmito slovy vyjadřuje Pavel základní obsah svého obrácení, nový směr svého života, který vyplývá z jeho setkání se zmrtvýchvstalým Kristem. Pavel ještě před obrácením nebyl člověkem, který by byl vzdálen od Boha a od Zákona. Naopak, zachovával ho s věrností pří-

mo fanatickou. Ve světle setkání s Kristem pochopil, že zatím hledal jak zbudovat sám sebe, svou vlastní spravedlnost, a že s touto spravedlností žil sám pro sebe. Pochopil, že je absolutně nezbytná nová orientace jeho života. A tuto novou orientaci nacházíme vyjádřenu v jeho slovech: *Tento život v těle žiji ve víře v Ježíše Krista, protože on mě*

miloval a za mě se obětoval (Gal 2,20). Pavel tedy již nežije pro sebe, pro svou vlastní spravedlnost. Žije z Krista a s Kristem: tím, že se zřiká sám sebe, nesnaží se budovat sám sebe. To je nová spravedlnost, nová orientace, kterou nám dává Pán, kterou nám dává víra. Před Kristovým křížem, krajním vyjádřením sebeobětování, už nikdo nemůže dávat přednost sám sobě, vlastní spravedlnosti, kterou si sám pro sebe opatřil! Na jiném místě Pavel parafrázuje Jeremiáše a vyjadřuje tuto myšlenku, když píše: *Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu*. (1 Kor 1,31; Jer 9,22n) nebo: *Ať je daleko ode mne, abych se chlubil něčím jiným než křížem našeho Pána Ježíše Krista, kterým je pro mě ukřižován svět jako já světu* (Gal 6,14).

Žije ve mně Kristus

Když uvažujeme nad tím, co to znamená ospravedlnění nikoliv pro skutky, ale skrze víru, dospíváme tak k druhé složce, která definuje křesťanskou identitu, jak ji představil Pavel ve svém vlastním životě. Křesťanská identita se skládá ze dvou složek: z té nehledat sebe, ale obrátit se na Krista, a darovat se Kristu a mít tak osobně účast na příběhu samotného Krista, až k úplnému ponoření se do něho, takže sdílíme jak jeho smrt, tak jeho život. Právě to píše Pavel v Listu Římanům: *Byli jsme křtem ponořeni do jeho smrti..., byli jsme spolu s ním pohřbeni..., srostli jsme s ním..., považujte se za mrtvé hříchu, ale za žijící Bohu, když jste spojeni s Kristem Ježíšem* (Řím 6,3.4.5.11). Právě tento poslední výraz je příznačný: Pavlovi totiž nestačí říct, že křesťané jsou pokřtěni anebo věřící. Pro něho je naopak důležité říct, že jsou *v Kristu Ježíši* (srov. také Řím 8,1.2.39; 12,5; 16,3.7.10; 1 Kor 1,2.3 atd.). Jinými výrazy otočí a píše, že *Kristus je v nás/vás* (Řím 8,10; 2 Kor 13,5) nebo *ve mně* (Gal 23,20). Toto vzájemné pronikání mezi Kristem a křesťanem jakožto

Pokračování na str. 7

EDITORIAL

Když Ježíš z Nazareta poprvé vystoupil s programovým prohlášením svého přicházejícího království, musel to být pro jeho učedníky šok. Evangelia jejich reakci a pocity nezaznamenala, protože byla napsána v době, kdy už Ježíšovi životopisci pochopili smysl jeho slov, ale kontrast mezi tím, co nejdříve od Mesiáše očekávali a co od něho v Horském kázání uslyšeli, musel být víc než překvapující. O to větší byla síla jeho osobní přitažlivosti, když učedníky takový nárys ústavy Božího království neodradil. Poznáváme to

i z toho, že ve svých zprávách jsou evangelisté plně soustředěni jen na jeho osobnost a jeho poselství a sami zcela ustupují do pozadí. Dnes by autoři věnovali nesporně daleko větší pozornost svým osobním dojmům a zážitkům.

Jak vážně to Mesiáš se svým programem myslel, mohli se pak postupně přesvědčit z vlastní zkušenosti, protože Syn člověka se představil jako ten, kdo neukládá druhým a nežádá od nich vůbec nic, co by sám jako první až do těch nejkrajnějších důsledků

Pokračování na str. 14

Co je pravda?

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní slavnosti

*Přišel jsem na svět,
abych vydal svědectví pravdě.*

Jestliže dnes marně hledáš svého Pána všude tam, kde jsi mohl slyšet jeho slova a vidat, jak prokazuje skutky milosrdné lásky, nediv se. Nadešla hodina pravdy. Splnila se jeho opakovaná předpověď, že bude vydán pohanům. Musíš ho hledat tam, kam za celý svůj život nevstoupil. Na Pilátově dvoře ti uprostřed nejhlubšího ponížení zjeví tajemství své nejvyšší důstojnosti.

Nejvyšší Pán a Soudce všeho světa byl postaven před pozemského soudce, který se ho z úřední moci dotazuje: *Ty jsi král?* Ježíš dosud nikdy o sobě neřekl, že je král. Když jej jednou po zázračném nasycení chtěli provolat za svého krále, odešel *na horu úplně sám.*⁽¹⁾ Jak přišel Pilát na tuto otázku? Vychází z obvinění, které vznesli představitelé národa a velekněží. Tito žalobci se chopili toho, čeho byli svědky před několika dny: když vstupoval do Jeruzaléma na oslátku, nebránil se nijak poctám, které mu lid vzdával. Na výzvu farizeů, aby to lidem zakázal, reagoval dokonce slovy: *Budou-li oni mlčet, bude křičet kamení.*⁽²⁾

Se svou žalobou, že se Ježíš rouhá Bohu, by asi u pohanského vladaře nepochodili. Vymysleli si nápadnější obvinění: *Dělá ze sebe krále, a tak se protíví císaři.*⁽³⁾ Celá tisíciletí očekává Izrael příchod Krále - Mesiáše. Když nyní přichází, kladou mu za vinu to, co tvoří samu podstatu jeho očekávaného poslání. Není totiž mesiášem podle jejich představ. Mysleli si, že se bude při svém příchodu opírat především o ně. Ale to, co oni očekávají, i to, co hlásají, neodpovídá pravdě. *Ježíšovo království není z tohoto světa.* Spor, který panuje mezi Ježíšem a předními Židy, je tedy **spor o pravdu.**

Kdo nehledá pravdu upřímně a poctivě tam, kde má svůj základ a kořeny, kdo vidí jen své vlastní zájmy a chce prosadit za každou cenu pouze sám sebe, dokáže se spojit, když se mu to právě hodí, i se svým úhlavním nepřitelem. Tito žalobci vystupují jako prototyp všech zrádců a kolaborantů. Ani dnes nemá Boží Syn nouzi o podobné žalobce. Ti, kterým nevyhovuje jeho pravda, kterým on neschvaluje jejich samolibé požadavky, budou ho i nadále vydávat do rukou pohanů a nepřátel.

„Ano, já jsem král. Ale moje království není z tohoto světa. Moje království je království

pravdy. Všichni, kdo hledají pravdu, a nikoliv sebe a svou libovůli, *slyší můj hlas* a vědí, o čem mluvím. Vědí, že mluvím pravdu a nic než pravdu, která platí vždy a za všech okolností. Jedině pod mojí vládou dostávají všechny věci i všechny bytosti svou náležitou hodnotu a příslušné místo.“

To, co tím Ježíš myslí, dokresluje jeho korunovace, kterou již musel podstoupit. Výsledek šokuje i otrlého Římana: *Ejhle, člověk!*⁽⁴⁾ Podívejte se, jak daleko má tento král - blázen ke všemu, co si představujete pod úspěšným člověkem. Zdá se ti, že Pán zašel příliš daleko? Zdaleka ne. Koruna z trní vydává svědectví o vznešenosti utrpení, rákosová trtina o bohatství chudoby, potupný plášť o důstojnosti pokory, spoutané ruce o moci poslušnosti. Ježíšův zdanlivý extrém je pouze protipólem extrému, do kterého zacházejí lidé, když pyšně přeceňují sami sebe, zdobí se tím, co jim nepatří: mocí, bohatstvím, slávou, nevázaností v rozkoších. Aby dosáhli svých klamných a marných hodnot, aby si je v nelitostném konkurenčním boji udrželi, před ničím se nezastaví: budou *tvrdě panovat nad druhými*⁽⁵⁾, budou je zotročovat nejrůznějšími prostředky. To je opravdový extrém zvrácenosti, dokonalý **opak pravdy.** Král pravdy, který právě tím, že tyto tak vyhledávané hodnoty **podle pravdy** postaví na hlavu, *přitáhne všechny k sobě.*⁽⁶⁾ I tebe by chtěl přitáhnout. Patříš k těm, kteří *slyší jeho hlas?*

„Ano, já jsem král. Na tom nic nemůže změnit ani lidský výsměch. To, co na mne vložila uražená lidská pýcha a zášť, je ve skutečnosti mou ozdobou i mojí slávou.“ *Jsi z pravdy a chceš stát při něm? Máš odvahu se ho zastat? Vydávej svědectví pravdě.* Svými absurdními insigniemi ti zaručuje, že ani v postavení, ve kterém se mu budeš podobat při jeho dnešní korunovaci, nic neztrácíš, nýbrž naopak získáváš podíl na **královské důstojnosti.** To je tajemství mučedníků dávných i současných, to je tajemství také všech malých duší, které jsou sice neznámé a skryté, ale *podle pravdy slyší a vidí* a slouží Králi v nejposlednějších a nejubožejších bratřích.

Protlač se odvážně mezi zaslepené rouhače. Pokloň se Králi s vděčností a úctou. Zavázali mu oči, protože nejsou schopni vydržet jeho pohled plný lásky a milosrdného odpuštění. Ale tebe tvůj Král vidí. Neboj se urážek, ran a kopanců. Těch ran, které utříš ty, bude ušetřen tvůj Pán. *Jemu buď sláva a vláda na věčné časy. Amen.*

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Jan 6,16; ⁽²⁾ srov. Lk 19,39n; ⁽³⁾ srov. Jan 19,12;

⁽⁴⁾ Jan 19,5; ⁽⁵⁾ srov. Mk 10,42; ⁽⁶⁾ srov. Jan 12,23

Liturgická čtení

1. čtení - Dan 7,13-14

Díval jsem se v nočním vidění, a hle - s nebeskými oblaky přicházel (někdo) jako Syn člověka, došel až k starci velikého věku, přivedli ho k němu. Byla mu dána moc, sláva a království, a sloužily mu všechny národy, kmeny i jazyky: jeho moc je věčná a ta nepřestane, jeho království nebude zničeno.

2. čtení - Zj 1,5-8

Ježíš Kristus je svědek hodný víry, prvorozený z mrtvých a vládce nad pozemskými králi. Tomu, který nás miluje, který nás obmyl od našich hříchů svou krví a udělal z nás královský národ a kněze Boha Otce, tomu buď sláva a vláda na věčné věky! Amen.

Hle, přichází v oblacích! Každé oko ho uvidí, i ti, kdo ho probodli, a budou pro něj naříkat všechna pokolení na zemi. Ano, amen. Já jsem alfa i omega, praví Pán Bůh, který je, který byl a který přijde, Vševládný.

Evangelium - Jan 18,33b-37

Pilát řekl Ježíšovi: „Ty jsi židovský král?“
Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní?“

Pilát odpověděl:

„Copak jsem já žid? Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali. Čeho ses dopustil?“

Ježíš na to řekl:

„Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud.“

Pilát se ho zeptal:

„Ty jsi tedy přece král?“

Ježíš odpověděl: „Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“

Křesťanská věrohodnost

Slavíme slavnost Ježíše Krista Krále. Ve stejný den je v Mexiku v Guadalajaře prohlášeno za blahoslavené 30 mučedníků, kteří položili život za Krista Krále během mexického pronásledování v letech 1926–1929. Je mezi nimi také 14letý chlapec José Luis Sánchez del Río. Ve světle těchto mučedníků, kteří vydali tak skvělé svědectví, chtěl bych se zamyslet nad nezbytností být autentickým křesťanem.

Ježíš byl autentickým člověkem, který si byl vědom svého poslání na zemi, a byl důsledný v tom, jak dovést toto poslání až do konce. *Mým pokrmem je plnit vůli toho, který mě poslal, a dokonat jeho dílo* (Jan 4,34). Ani nepochopení jeho příbuzných, kteří ho pokládali za blázna, ani strach z Heroda, ani opozice zákoníků a farizeů ho nedovedly odradit od díla, které mu Otec svěřil. Zůstal věrný až do smrti. Proto mohl říct na konci svého života: *Otče, oslavil jsem tě na zemi, dokončil jsem dílo, které jsi mi svěřil, abych ho vykonal* (Jan 17,4).

Tato věrohodnost, kterou vidíme na Kristu, vyznačuje také ze svědectví mučedníků, jakým je José Luis Sánchez del Río. I když je to hodnota, která opravdu uchvacuje, je to nicméně exotický květ, který je obtížné dnes ve světě najít. Jak velkou pravdu řekl Pavel VI.: „Dnešní svět potřebuje nutně svědky Slova, a jestliže jejich slova je slyšet, je to proto, že jsou to svědci!“ Kladu si otázku, proč věrohodnost, ačkoliv je tak oceňována, je tak řídká v naší společnosti, dokonce i mezi křesťany a Bohu zasvěcenými osobami. Je to prostě proto, že věrohodnost vyžaduje velkou lidskou a křesťanskou zralost, velkou důslednost a velkou lásku k pravdě.

Co je křesťanská věrohodnost?

Věřodnost znamená žít (v myšlenkách, slovech i skutcích) pravdu našeho bytí, pravdu, kterou nacházíme v Bohu, našem Stvořiteli a Vykupiteli. Lidský rozum osvěcený vírou, mi zjevuje objektivní pravdu o mé identitě: jsem tvor vykou-

pený Kristem. Jsem křesťan povoláný, abych byl apoštolem, žil s Kristem uvnitř jeho mystického těla, kterým je Církev. Mám životní poslání, které spočívá v následujícím: sloužit a milovat Boha tím, že plním jeho svatou vůli, která se projevuje zásadně v přirozeném mravním zákonu a v kritériích evangelia. Věřodnost koneckonců vyžaduje souhlas s tím, čím máme z Boží vůle být, a také důslednost v tom, čím máme být. Tato důslednost, jak dobře víme, vyžaduje ustavičný boj proti všemu, co nás vzdaluje od věrného plnění Boží vůle.

Je důležité vysvětlit, že věrohodnost není totéž co spontánnost. Autentičnost nespočívá v tom, že něco říkáme nebo konáme bez obtíží a bez přemáhání. Některé psychologické školy a pedagogické metody propagují ideu, že k tomu, abychom dospěli v životě k autentičnosti a sebeuskutečnění, musíme se systematicky osvobozovat od každé překážky a každé brzdy naší vlastní vůle (chápané mylně jako rozmar nebo absolutní autonomie). Evangelium nám naopak říká, a naše zkušenost nám to potvrzuje, že splnit svou vlastní povinnost i proti tomu, co nám diktují city nebo okolnosti, není výrazem pokrytectví nebo falešnosti, ale naopak je to velkolepé znamení důslednosti.

Draží členové a přátelé „Království Kristova“, zvu vás, abyste se dali uchvátit věrohodností, která vyznačuje ze života Ježíše Krista i z hrdinské věrnosti José Lusie a všech mučedníků. Musíme být věrohodní, musíme být lidmi, kteří vpravdě a beze studu plní ve všem Boží vůli, která

se týká našeho života. Aby naše láska k Boží vůli byla tak silná, že překonává všechny lidské ohledy, dvojakost a přetvářku v našem chování. *Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům* (srov. Mt 6,24). Ježíš Kristus nám zanechal velice výmluvné stránky na toto téma. Stačí rozjímat o Ukřižování, abychom tomu věřili. Byla to slova, která často připomínal Jan Pavel II.: „Vždy věrní!“ Za všech okolností, v jakémkoliv duševním stavu, za protivenství či za nepohody, v utrpení, v každém okamžiku. Nechť nám pomůže rozjímat a aplikovat neobyčejnou promluvu, kterou se na nás obrátil při své první cestě do Mexika a kterou pronesl při mši svaté 26. ledna 1979. Mluvil tehdy o krocích věrnosti, které předpokládají důslednost a věrnost. Řekl: „Nezapírat v temnotách to, co jsme viděli ve světle.“

ZNÁMKY AUTENTICKÉHO KŘESŤANSKÉHO ŽIVOTA

Modlitba jako prostředek jak zjistit, co Bůh od nás chce

Modlitba je nenahraditelný prostředek k rozvíjení jasného a trvalého vědomí toho, co od nás chce v každém okamžiku Bůh, pramen veškeré věrohodnosti. Navíc modlitba mě nejen osvěcuje, ale dává mi také sílu a motivy, abych miloval Boží vůli a plnil ji. Jak velice nám pomáhá rozjímat o usebraném Ježíši, který často a dlouho setrval v modlitbě! Před velkými rozhodnutími, v temných hodi-

nách svého umučení, v každém okamžiku Kristus vždy uměl hledat v modlitbě světlo a sílu nezbytnou k tomu, aby vytrval při plnění toho, co je jeho Otce (srov. Lk 2,49). Modlitbou se všechno mění! Neumíme si představit, jak velkou transformační sílu má modlitba. Trápení obrací v radost, smutek v útěchu, slabost v sílu, znepokojení v mír. Kristus se často uchýlil k modlitbě. Tam činil rozhodnutí, tam prosil Otce, odtamtud nás učí cestě: modlit se, modlit se, modlit se. Není pochyb, že to je cesta jak obdržet jakoukoliv věc. Nesmíme zapomínat, že společně s modlitbou bývá spojena moudrá rada duchovního vůdce, který nám může nejlépe pomoci a poradit jak rozlišovat konkrétní projevy Boží vůle.

Dodržet správnou hierarchii hodnot

Boží vůle musí být nejvyšší normou, musí stát nade všemi vášněmi a vrtochy, nad módou a zvyklostmi světa, nad pokušením ďábla. Dobré je jen to, co mi pomáhá plnit Boží vůli, a špatné je všechno, co mi v tom brání. Svati nám dávají obdivuhodné svědectví, co to znamená žít důsledně v této hierarchii hodnot. *Více se sluší poslouchat Boha než lidi*, vyznali významně Petr a další apoštolové před veleradou (Sk 5,29). Kolik máme vhodných příležitostí v práci a vůbec v našich společenských vztazích, abychom vydávali odvážné svědectví o této pravdě, která v některých případech může s sebou přinášet obtížná nebo kontroverzní rozhodnutí! José Luis měl velmi jasnou svou hierarchii hodnot: „Raději zemřít než zradit Krista a svou vlast,“ opakoval svým katanům. Svě srdce vložil do nebeské vlasti, do slov, která Ježíš Kristus řekl v evangeliu: *Dobře, služebníku dobrý a věrný, vejdi v radost svého pána!* (Mt 25,21).

Abychom žili důsledně podle nejvyšší normy Boží vůle, musíme být věrní Duchu Svatému ve

svém svědomí. „Svědomí je nejtajnější střed a svatyně člověka, v ní je sám s Bohem, jehož hlas mu zaznívá v nitru“ (GS 16). V něm se hlasitě ozývá základní mravní zákon: je třeba konat dobro a varovat se zlého (bonum est faciendum, malum vitandum). A v tomto svědomí se sami setkáváme s Přítelem, který chce konec konců jen naše dobro, naše opravdové štěstí!

Věřte mi, drazí přátelé, že nejstrašnější věc, která se nám může stát, je ztráta citlivosti svědomí, protože dokud ono existuje, je zde vždy možnost se vzpamatovat, Bůh nám může podat ruku, aby nás vysvobodil. Více než o zdraví těla se musíme starat o zdraví svého svědomí, nazývat vždy dobro dobrem a zlo zlem. Kéž nám dělá větší starosti deformace svědomí než rána nebo špatný lidský komentář. „Buď autentický každý den svého života. Neulehčej žádný den s nějakou vnitřní zlomeninou nebo deformací, tak jako bys nebyl schopen spát se zlomenou rukou. Jak bolí zlomenina nebo vymknutý kloub a jak hledáme úlevu! Nečekej, až bolest svědomí přestane a smíříš se s deformací. Je tady opravdu čeho se bát!“ (Marcial Maciel). Udělejme opravdu správné rozhodnutí pro celý svůj život: nikdy neulehat, aniž bychom vykonali krátké zpytování svědomí a odpověděli na konkrétní Boží vůli o našem životě, poděkovali za dobré věci, které jsme vykonali, a napravili každý příznak klamu a deformace!

Učinit Boží vůli nejvyšší normou svého života je navíc pramenem štěstí a hlubokého pokoje, protože duše hledá Boží zalíbení a je v každém okamžiku podněcována láskou, nikoliv strachem. Jak správně říká *Následování Krista*: „Sláva dobrého člověka spočívá ve svědectví dobrého svědomí. Máš-li správné svědomí, budeš mít vždy veselou náladu“ (II. kniha 6,1-2). Velmi pomáhá opakovat si, především v srdci, slova žalmu 118:

Jak miluji tvůj zákon, Hospodine, celý den o něm přemítám! Je to stejné, jako když milujeme nějakou osobu: milujeme ji tak velice, a ona nás také miluje tak velice, že máme radost v srdci, když můžeme udělat to, co se jí líbí, vidět ji šťastnou a vědět, že naše vděčnost se projevuje více než ve slovech ve skutcích věrnosti její vůli. Proto říkáme „jeho svatá vůle“ a proto ho prosíme po všechny dny v modlitbě Otče náš, aby se děla jeho vůle. Nemůže být lepší žádosti v našem životě.

Utíkat v životě před lží a ze stejného důvodu se snažit, abychom byli dobří doopravdy a ne pouze naoko.

Musíme se vždy snažit, abychom jednali před Bohem a ne pouze před lidmi. Velký nepřítel věrohodnosti je marnivost, lidský ohled, strach z toho, co si druzí o nás pomyslí a co řeknou. Někdy je nutné starat se o vlastní image a mít na zřeteli možné ohlasy našich skutků u druhých lidí. Ale když mě to vede k umlčování svědomí, zanedbání mých povinností a opominutí dobrého, pak dávám přednost tomu, že zrazuji Boha, místo abych snesl nepřijemnost.

Člověk vždy cítil potřebu mít masku, jak pro smích, tak pro pláč. Je mnoho lidí, kteří je předvádějí. Nedej se svádět ke zdání, bratře. Mnoho lidí podléhá marnivosti, usmívá se, upírá oči k zrcadlu, ale to všechno s nasazenou maskou. Snad jen když zhasnou, mají odvahu ji odložit na krátký okamžik, ale mají ji na nočním stolku po ruce, aby si ji hned další den nasadili. To, o co se máme zajímat, je obraz, jaký má o nás Bůh, utvářet svůj život minutu po minutě před jeho tváří. To je nejautentičtější obraz, jaký můžeme představit druhým, ten vydá nejvíc. „Nejsi světlejší, protože tě chválí, ani horší, protože říkají o tobě nedobré soudy. Jsi prostě tím, kým jsi, a nemůžeš

se pokládat za většího než takového, jakého tě Bůh vidí“ (*Následování Krista II*, 6,12).

Našeho Pána nemůžeme oklamat, protože *všechno je nahé a odkryté před jeho zrakem* (Žid 4,13). On je ten, kdo nás stvořil a kdo nás bude soudit. Nicméně jeho pohled není pohled vyšetřovatele, policisty nebo inkvizitora, nýbrž pohled Otce, který nás miluje, stará se o nás, a když nás často napravuje, je to jen k našemu dobru (srov. Žid 12,7). Jaký mír a jistotu dává duši, jestliže prožívá tuto skutečnost a jedná vždy před Boží tváří! Není se třeba ničeho bát, není důvod schovávat se a naslouchat, zda Bůh nepřichází, jak to dělali Adam a Eva po svém hříchu v ráji (srov. Gn 3,8). S ním se cítíme vždy dobře. Rozmlouváme s ním jasně a spontánně.

Vrátit se k Pravdě: dokázat v pokore povstat a opět nastoupit cestu

Každému se může přihodit pád a temné momenty, ale to nás nesmí odradit od toho, abychom uznali pokorně svou slabost, po-

žádali Boha o odpuštění a vrátili se na správnou cestu. Častá zpověď je svátost, která nás vrací k pravdě s Bohem, a Eucharistie nám dává sílu, abychom v této pravdě žili.

Je to snadné sám se ospravedlnovat, předstírat svůj obraz před druhými i před sebou

dlouhou litanii omluv a utěšování (nechtěl jsem, jsem jenom člověk, dělají to i druzí, v takových okolnostech nic jiného nešlo udělat...). Nezbytnou podmínkou jak se opravdu vyznamenat v životě, abychom byli věrohodnými lidmi, je poctivost k sobě samým, upřímnost, kterou nám nabízí Ježíš – Cesta, Pravda a Život – ve svém evangeliu: žít podle pravdy a v lásce (srov. Ef 4,15). *Kdybychom řekli, že nemáme hřích, klameme sami sebe a pravda v nás není. Když však přiznáme své hříchy, on nám je odpustí a očistí nás ode všeho špatného, protože je věrný a spravedlivý* (1 Jan 1,8-9). Bůh má největší zálibu v tom, že nám může odpouštět. Ale odpuštění bez lásky, tzn. bez lítosti je klamné. Stejně tak opravdovost bez upřímnosti je fraška. Musíme prosit Boha, aby nám udělil milost být čestní a pokorní, abychom se od něho nikdy neodloučili a nezradili jeho lásku.

Žijeme v těžkých dobách. Kdo chce zůstat věrný a žít autenticky svou křesťanskou vírou, musí být připraven žít se pro Krista všeho. Ve srovnání s minulou dobou je dnes ještě jasnější skutečnost mučednictví prvních křesťanů. Křesťanské povolání je povolání k svědectví, poslání být znamením, kterému se odporuje, je to povolání k mučednictví každodenní věrnosti. Mučedníci jako Luis Sánchez jsou nám v tom příkladem.

V Marii Panně, která řekla „Ano!“, ženě po výtce opravdové a důsledné, věrné slovu, které dala Bohu, můžeme najít obdivuhodnou syntézu všeho toho, co jsem se snažil vám říct, a také bezpečnou oporu pro náš každodenní boj, abychom byli opravdovými a důslednými křesťany. Kéž nám vyprosí od Boha spolu s budoucím blahoslaveným José Luisem Sánchezem del Río milost vytrvalosti ve víře a v lásce k Bohu.

*Alvaro Corcuera LC
Podle IS Regnum Christi*

Pozvání pokorného Krále

Pojďte ke mně všichni!

Pokoj vám! Podívejte se na mé ruce a mé nohy. Dotkněte se a přesvědčete se (Lk 24,39). Jsem to já. Vytrpěl jsem všechno, co bylo zapotřebí, abych mohl dosáhnout slávy a připravit vám místo.

Znám váš hlad i vaši žízeň. Já jsem je vložil do vás, abyste hledali pravý pokrm a pravý nápoj, abyste našli pokoj pro vaše duše. Já jsem váš pokrm a já jsem váš nápoj. Udělejte mi místo ve svém srdci. Nemohu vstoupit tam, kde se nahromadilo a zabýdlo tolik jiných věcí. Nemohu vyplnit srdce, které miluje cokoli více než mne. Nebojte se, že přijdete o to malé štěstí, které si pěstujete pro své potěšení. Jsou to jen bubliny. Zabírají mnoho místa, ale nic v nich není. Uvolněte místo ve svém srdci, a já je vyplním. Se mnou k vám vstoupí radost, která je dokonalá (Jan 17,24) a kterou jste dosud nepoznali.

Zasvětil jsem se zcela a bezvýhradně svému Otci. Nikdo nezná lepší cestu k radosti než můj Otec, protože On sám je Radost a Tvůrce veškeré radosti. Nechal jsem se od něho vést z nebe do Nazaretu, od Betléma až do Jeruzaléma, přes Večeřadlo a Getsemany až na Golgotu. Byla to trnitá cesta k velké radosti, která je pro všechny lidi (Lk 2,11). Byla to jediná cesta ke skutečné radosti.

Zasvěťte se mi úplně, tak jak já jsem se zasvětil Otci. Povedu vás po cestě, kterou znám. Naučím vás radosti, které svět nerozumí a kterou vám svět nikdy nemůže dát. Chci mít mnoho zasvěcených duší, abych je mohl naplňovat, aby tak svět poznal, že jste moji a já jsem ve vás (srov. Jan 17,23).

Zasvěťte mi svou vůli. Kdybych vám nedal dar svobody, nemohli byste milovat. Ale můj Odpůrce vás naučil zneužívat tohoto daru, a tak vám ubližuje. Zasvěťte mi svou vůli, a já vás

vedu do pravé svobody. Naučím vás být poslušni tak, jak já jsem byl poslušný vůli svého Otce. Naučím vás nalézat a milovat Otcovu vůli. Naučím vás velké důvěře k jeho záměrům a Prozřetelnosti. Kdo to pochopí, naleznou pokoj a dojde požehnání. Všechny vaše smutky a strasti pocházejí z toho, že hledáte jen svou vůli. Ale vy nemůžete vědět, co doopravdy potřebujete. Hledáte tam, kde nemůžete najít. Můj a váš Otec je dobrý a *On ví, co potřebujete (Mt 6,33).*

Zasvěťte mi svůj rozum. Dám vám svého Svatého Ducha a ten jej povede po cestách pravdy a skutečného poznání, které neprobouzí domýšlivost, pýchu a sebevědomí, ale pokoru a úctu. Čím dále vás povede, tím více budete poznávat ze všeho stvoření Otcovu velikost a svou vlastní nicotu. Odvedu vás z bludných cest, na které vás zavádějí ti, které obloudily jejich domněnky a jejichž myšlení svedly falešně dohady na scestí (Sir 3,24). Naučím vás pravé moudrosti, kterou synové tohoto světa pokládají za bláznovství. Je to odlesk věčného světla, nezkalené zrcadlo Božího působení a obraz jeho dobrotivosti (Mdr 7,26).

Zasvěťte mi svou mysl. Pomohu vám, aby v ní zaujaly místo skutečné hodnoty místo bezduchých věcí. Chci být pánem vaší mysli, abyste se povznesli od lidských výmyslů a prodlévali již nyní se mnou před trůnem mého Otce. Chci, abyste pociťovali, že jsem s vámi ustavičně, chci provázet každou vaši myšlenku, abyste nikdy ani ve svém myšlení nebyli sami, protože já jsem s vámi (Mt 28,20). Naučím vás jak se obracet ke mně i uprostřed starostí a práce, pozvednu vás z vaší lopoty a dám vám spočinout v bezpečí mého klína.

Zasvěťte mi své srdce. *Odejmu vám z těla srdce z kamene a dám vám srdce z masa (Ez 36,26).* Dám vám srdce citlivé a plné soucitu, ale současně statečné a plné šlechetnosti. Naučím vás radovat se s radujícími a plakat s plačícími, naučím vás tomu, co je jediným zdrojem mé radosti: rozdávat sama sebe.

Zasvěťte mi svého ducha. Nasytím vás vědomím, které převyšuje všechno pomyšlení. Na výšinách mé lásky poznáte, jak bláhové jsou všechny lidské pokusy povznést a rozšířit své vědomí mimo společenství Ducha Svatého se mnou a s mým Otcem. Osvobodím vás ode všech závislostí a temných sil, které vás spoutávají a táhnou nenávratně dolů. Já jsem vás stvořil pro sebe a mimo mne nenajdete pokoj.

Zasvěťte mi své smysly. Ochraním vás před záplavou dojmů, které vám zahlušily obraz skutečného poznávání. Otevřu vaše smysly pro vnímání té krásy, která vychází z ruky mého všemohoucího Otce. Učiním vás vnímavými pro skrytou bolest,

střed majetku a bohatství. Vyvedu vás z chamtivé touhy, abyste byli ne majiteli, ale správci svého jmění, které vám bylo dáno ke službě potřebným a núzným. Zasvěťte se mi, a já vás naučím čistotě života a čistotě vašich manželských svazků. Posvětim vaši lásku, aby se stala obrazem věčného milování, které mě spojuje s mým nebeským Otcem.

Zasvěťte se mi bezvýhradně, a naučím vás poslušnosti, ze které vzejde vaše vzájemná úcta, a vaše panování proměním na trvalou vzájemnou službu lásky a oddanosti.

Chci, abyste takto zasvěceni žili uprostřed světa jako záruka budoucích pokolení mně zasvěcených srdcí. Z duší mně zasvěcených učiním sůl a světlo této země.

Zasvěťte mi děti, které se ve teple mateřského lůna chystají vstoupit na tento svět. Chci je již nyní zahrnout bezpečím a láskou, jakou mě zahrnovala moje nejčistší Matka.

Zasvěťte mi své novorozené. Nic není pro mne krásnějšího než jejich čistá srdce, ve kterých přebývám s obzvláštním zalíbením. Budu je chránit, aby zůstávala stále dětsky nevinná, prostá a krásná.

Zasvěťte mi své mládí. Chci, abyste prožili hlubokou Boží lásku a radost z lásky k bližním dřív, než lidská láska zaplaví vaše srdce, abyste poznali, že láska je darování, aby vás vaše milování ještě více přibližovalo ke mně a k mému Srdci.

Zasvěťte mi svou činnost a své povolání. Naplním vaše srdce svědomitostí, šlechetností a obětavostí, aby se veškerá vaše práce stala službou lásky, kterou tak budete prokazovat mně ve vašich sestřích a bratřích.

Zasvěťte mi své radosti. Naučím vás rozlišovat ty, které jsou darem mého Otce, a ty, které vám nabízí Nepřítel. Naučím vás

slabost a smutek, naučím vás usebranosti, která vás bude pozvedat i uprostřed hluku a zmatku do bezpečí a míru mého Božského Srdce.

Zasvěťte se mi zcela. Naučím vás pravé chudobě ducha i upro-

přijímat pravé radosti s ochotou, obětovat je Bohu s touhou, aby On byl vaší jedinou radostí.

Zasvěťte mi své starosti, nemoci a utrpení. Spojím vaše trápení a slzy s mými. Postarám se, abyste mé břímě unesli a jho vás netížilo víc, než můžete snést. Víím dobře, co to znamená nést kříž, ponesu s vámi ten váš a budu vaše utrpení spolu s mým předkládat svému nebeskému Otci jako výkupné za spásu světa.

Zasvěťte mi své stáří. Naučím vás trpělivosti, modlitbě a odevzdanosti, učiním z vás své pomocníky, kteří svými modlitbami a obětmi podírají paže mých kněží, aby neumdlávali v modlitbě a práci. Dám vám pocítit, jak jste potřební i ve své bezmocnosti a opuštěnosti, neboť i já jsem byl bezmocný a opuštěný.

Zasvěťte se mi, i když jste hříšní a zlí. Zasvěťte se mi taková, jací jste. Jděte k mé Matce Marii a udělejte, *cokoliv vám řekne* (Gn 41,55). Ona vás přijme a dovede vás ke mně. Koho mi moje Matka představí, toho uzavřu do svého Božského Srdce. Hledám u všech místo, kde bych mohl přebývat. Otec mi řekl: *V mých vyvolených zapustím kořeny* (Sir 24,8). *Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem si vyvolil vás* (Jan 15,16). *Blaze člověku, který mě poslouchá, který bdí u mých dveří* (Př 8,35). *Pojďte ke mně, kdo po mně toužíte, a nasytíte se z mých plodů. Už pomyslení na mne je sladší než med. Kdo mě jedí, budou ještě po mně lačnět, kdo mě pijí, budou po mně žíznit. Kdo mě poslouchá, nebude zahanben* (Sir 24,20–22).

Oheň jsem přišel hodit na zem, a co jiného chci, než aby se vznítily (Lk 12,49)! *Já miluji ty, kdo milují mne* (Př 7,11).

Zvu vás k sobě, protože nejste ze světa. *Kdo miluje mne, toho bude milovat i Otec a já mu zjeví sám sebe* (Jan 14,21). *Pak se teprve vaše srdce bude radovat a vaší radost vám nikdo neoděje* (srov. Jan 15,23).

Pojďte ke mně všichni!

—lš—

PROTESTNÍ SEBEVRAŽDY

18. srpna 1976 se ve městě Zeitz upálil protestantský pastor Oskar Brüsewitz na protest proti církvi nepřátelskému kursu tehdejší NDR a proti velkému přizpůsobení luterské církve komunistickému diktátu. Před několika týdny si ho v Německu připomněli jako průkopníka pokojné revoluce v Německu.

Letos na tzv. Den reformace 31. října se v Erfurtu polil benzinem a zapálil jiný pastor Roland Weißeberg. Měl 73 let a v dopise na rozloučenou uvedl jako důvod svého činu zoufalý protest proti šíření islámu v Německu. Jako hořící pochodeň volal jméno svého předchůdce: „Oskar, Oskar!“ a „Kristus, Kristus!“ Spolupracovníci se ho pokoušeli zachránit, ale svým popáleninám podlehl na operačním sále v nemocnici v Halle. Případem se bude zabývat protestantská synoda v Durynsku a evangelická církevní provincie v Sasku. Islámu byla zatím v nových spolkových zemích věnována malá pozornost. Weißeberg byl oblíbený, humorný a vzdělaný člověk.

MÍSTO PARKINSONOVY CHOROBY RAKOVINA

Embryonální kmenové buňky se dokážou nekontrolovaně rozmnožovat a vyvolávají tak rakovinu. To je komplikace, se kterou výzkumní vědci nepočítali. Pokusy na zvířatech prokázaly, že transplantace buněk, které měly sloužit k léčení Parkinsonovy choroby, vyvolávají rakovinu. Vypěstované buňky, které měly produkovat potřebný dopamin, byly implantovány do mozku krys, které trpěly poruchami pohybového ústrojí. Po transplantaci během osmi týdnů poruchy skutečně zmizely, ale úspěch měl jen krátké trvání. Histologické vyšetření pokusných zvířat prokázalo, že potřebnou látku produkovala jen pětina implantovaných buněk, zatímco ostatní vykazovaly nekontrolovaný rakovinný růst. Rakovina místo Parkinsona je příliš vysoká cena. Přesto firma Geron v USA trvá na tom, aby preparát byl klinicky vyzkoušen při poranění páteře. Příslušné povolení nebylo zatím uděleno.

Kath-net

TRVALÁ PAMÁTKA

Deset tun těžký kříž, který byl postaven v Řezně na Islinger-ském poli při návštěvě Benedikta XVI. letos v září, byl přemístěn o 50 m severně a umístěn na šest metrů vysoké výšině. Má být centrem areálu, který bude trvale připomínat návštěvu papeže jako událost tisíciletí. Vyvýšenina zabírá 400 m² a na její vrchol povede spirálovitá pěšina. Celkem bude mít areál s parkovou úpravou 7300 m². Pozemek dala k dispozici šlechtická rodina Thurn-Taxisů. Místo má sloužit k tichému zamyšlení a modlitbě.

Základní konstrukce kříže je z oceli doplněná dřevěnými plochami. Ocelová část je pozinkovaná a opatřena dalším nátěrem. Kříž je vysoký 16 m a příčné rameno má 8 m. Vyrobily ho firmy z Řezna.

PAVEL - UČITEL VÍRY - pokračování ze str. 2

Pavlovo charakteristické učení doplňuje jeho řeč o víře. Víra totiž tím, že nás intimně spojuje s Kristem, zdůrazňuje rozlišení mezi námi a mezi ním. Ale podle Pavla život křesťana má pouze jednu složku, o které můžeme říct, že je „mystická“, nakolik se týká ztotožnění nás s Kristem a Krista s námi. V tomto smyslu dospívá apoštol dokonce až k tomu, že kvalifikuje naše utrpení jako *utrpení Krista v nás* (2 Kor 1,5), takže *my stále prožíváme ve svém těle Ježíšovo umírání, aby i Ježíšův život byl patrný na našem těle* (2 Kor 4,10).

Duch pokory a důvěry

Toto všechno máme uskutečňovat v našem každodenním životě a následovat tak příklad Pavla, který žil stále v této spiritualitě. Na jedné straně musí ví-

ra udržovat naše chování v pokoře vůči Bohu, přímo v klanění a ve chvále za jeho vztah k nám. Vždyť za všechno to, čím jsme jakožto křesťané, děkujeme jedině jemu a jeho milosti. Protože nic nemůže zaujmout jeho místo, je nezbytné, abychom něčemu jinému a nikomu jinému nevzdávali poctu, kterou vzdáváme jemu. Žádná modla nesmí otrávit náš duchovní vesmír, jinak místo abychom požívali svobodu, upadneme do formy ponižujícího otroctví. Na druhé straně naše radikální příslušnost ke Kristu a skutečnost, že *jsme v něm*, nám musí vlévat jednáni totální důvěry. Zkrátka musíme zvolat se svatým Pavlem: *Je-li Bůh s námi, kdo proti nám?* (Řím 3,31) A odpověď zní, že nic a nikdo *nás nemůže odloučit od Boží lásky v Kristu Ježíši, na-*

šem Pánu (Řím 8,39). Náš křesťanský život má tedy stát na nejstabilnější a nejpevnější skále, jakou si můžeme představit. A z ní čerpáme všechnu naši energii, jak píše právě apoštol: *Všechno mohu v tom, který mě posiluje* (Flp 4,13).

Přijměme tedy náš život se všemi jeho radostmi a jeho bolestmi, opření o tyto velké myšlenky, které nám Pavel nabízí. Když si je ověříme, můžeme pochopit, jak je pravdivé to, co píše též apoštol: *Vím, komu jsem uvěřil, a jsem přesvědčen, že on má dosti moci, aby mi ochránil to, co mi svěřil, až do onoho dne* (2 Tim 1,12) našeho setkání s Kristem Soudcem, Spasitelem světa i našim.

Bollettino Vaticano 8. 11. 2006
Mezititulky redakce Světla

Vzpomínám si ještě velice dobře na to, jak vyšla encyklika *Haurietis aquas in gaudio*. Byl jsem v tu dobu studentem biblistiky na Papežském biblickém institutu, kde tehdy přednášel jako profesor významný biblista P. Augustin Bea, kterého později Jan XXIII. jmenoval kardinálem. P. Bea byl blízkým spolupracovníkem Pia XII., a proto bylo opodstatněné, když o něm někdo ve společnosti řekl, že se podílel na přípravě tohoto dokumentu. Biblické zaměření celého textu bylo velice působivé, počínaje citátem z proroka Izaiáše (12,3). Proto se encyklika četla na biblickém institutu s velkou pozorností. Zvláště se oceňovalo, že jako podklad pro ni posloužily biblické texty. V minulosti se ona úcta, která měla v Církvi velkou tradici, rozšířila především mezi lidem na základě tzv. „soukromých zjevení“, jako bylo ono u sv. Markéty Marie Alacoque v 17. století. Shrnutí toho, jak je v této úctě obsaženo biblické poselství o Boží lásce, bylo něčím, co nám ještě více přiblížilo tuto úctu, která byla obzvláště oblíbená v Tovaryšstvu Ježíšovu, a to především vzhledem k boji proti jansenistickému rigorismu.

Papež Benedikt chtěl připomenout svým listem generálu Tovaryšstva Ježíšova tuto encykliku, protože rozšíření této úcty v Církvi se připisuje hlavně jezuitům. To potvrdila i sv. Markéta Marie Alacoque, podle které si to přál sám Pán, který se světici zjevil.

Tak se stalo, že jsem přišel do styku s touto úctou již v jezuitském noviciátě. Bylo to ve čtyřicátých letech. To mě přivedlo k úvahám, jak se tato úcta praktikuje, a na druhé straně jak je možno se skrze ni inspirovat ve vlastním duchovním životě bohatstvím Božího slova z Písma svatého, která jsou v ní obsažena.

Tato otázka byla tím naléhavější, že moje osobní křesťan-

ská cesta byla už od dětství poznamenána touto úctou. Uvedla mě do ní moje matka pobožností prvních pátků. Ten den mě moje maminka budila již velmi brzy a šli jsme do farního kostela, kde jsme přistoupili k svatému přijímání. Kdo po devět prvních pátků po sobě (žádný se nesměl přeskočit) přistoupil ke svatě zpovědi a k svatému přijímání, mohl si být jist, že obdrží milost vytrvání v dobrém až do konce. Toto zaslíbení bylo pro moji matku velice důležité. Vzpomínám si, že pro nás děti zde byl ještě další důvod jít tak brzy na mši svatou: zašli jsme pak vždy do kavárničky na sladký zákusek.

Když někdo absolvoval poprvé těchto devět pátků, bylo navrženo celou pobožnost ještě jednou opakovat, aby zde byla opravdu jistota, že obdrží zaslíbenou milost. Každý pátek roku byl svým způsobem zasvěcen Božskému Srdci.

To je moje vzpomínka na úctu v oné době. Soustředovala se hlavně na to oslavovat Ježíšovo Srdce a přinášet mu smír za hříchy. Srdce bylo jakoby oddělené od ostatního těla a některá zobrazení ukazovala pouze samotné srdce.

Záslouhou encykliky bylo, že nám pomáhala uvést toto všechno do biblického kontextu a zvýraznit význam této úcty k Boží lásce, která *tak milovala svět, že vydala svého jediného Syna* (Jan 3,16, srov. Řím 8,32 atd.).

Tak ve mně úcta k Nejsvětějšímu Srdci v průběhu doby rostla. Snad byla poněkud slabší, pokud jde o specifický symbol, tedy Ježíšovo Srdce. Stala se pro mě úctou k nitru osoby Ježíšovy, jeho hlubokého vědomí, jeho dokonalé odevzdanosti nám a Otcí.

Úcta k Božskému Srdci Páně

Letos v květnu tomu bylo padesát let, co papež Pius XII. vydal encykliku *Haurietis aquas in gaudio*, věnovanou k 100. výročí zavedení svátku Božského Srdce Páně závazně v celé Církvi. Kardinál Carlo Maria Martini TJ napsal při té příležitosti svou osobní úvahu pro časopis *30giorni*.

V tomto smyslu je srdce biblicky chápáno jako střed osobnosti, kde se uskutečňuje rozhodování. Tak se stává, že vidím, jak nám tato úcta ještě dnes pomáhá rozjímat o tom, co je nejpodstatnější: o lásce. Rozumím také lépe, jaký je její vztah ke společenství s Ježíšem, jak je vytváří sv. Ignác z Loyoly ve svých *Exerciciích*. Tyto *Exercicie* jsou totiž výzvou dívat se na Ježíše v nejnaléhavějším tajemství jeho života, smrti a zmrtvýchvstání, abychom ho tak lépe poznali a milovali a mohli ho následovat.

Velkou zásluhou této úcty je tedy okolnost, že obrací pozornost na ústřednost Boží lásky jako klíč k dějinám spásy. Abychom to však mohli pochopit, musíme se naučit číst Písmo svaté, interpretovat je nejvládnějším způsobem jako zjevení Boží lásky lidstvu. Encyklika *Haurietis aquas* vytyčila rozhodující moment této cesty.

Jak by bylo možno dosáhnout pozitivního rozvoje toho semene, které bylo zaseto do půdy Církve, a jak je zachovat pro budoucnost? Myslím, že základním momentem je II. vatikánský koncil a jeho konstituce *Dei Verbum*. Ta vyzývá celý Boží lid k důvěrné modlitbě spolu s Písmem. K tomu směřují také různé „úcty“ jako její prohloubení a pokrm.

Dnešní cílový bod bychom mohli vidět v encyklice Benedikta XVI. *Deus caritas est*, ve které píše: „V dějinách Lásky, které nám Písmo vypráví, vychází nám Láska vstříc, podněcuje nás – až k Poslední večeři, až k Srdci probodenému na kříži, až k zjevení Zmrtvýchvstalého...“ A končí těmito slovy: *Mimo tebe nic mě na zemi netěší... mé štěstí je být nablízku Bohu*

(Ž 73,25.28). Jde tedy o to číst Písmo svaté s větší duchovní inteligencí, aniž bychom ztráceli ze zřetele, co je kořenem celých dějin spásy: Boží láska k lidstvu a příkaz lásky k bližním: v tom je obsažen celý Zákon i Proroci (srov. Mt 7,12).

Tím způsobem jsou také vyvráceny námitky, které po staletí provázely kult Nejsvětějšího Srdce, že podporuje intimismus nebo že šíří pasivní postoj ke škodě služby bližním. Pius XII. upozornil na tuto obtíž, která nezmizela ani v dnešní době, a Benedikt XVI. ve své encyklice píše: „Je na čase vzhledem k aktivismu a hrozcímu sekularismu zdůraznit znovu potřebu modlitby zvláště těm, kteří se zabývají charitativní činností“ (37).

Další zásluha *Haurietis aquas* spočívá v tom, že vyzvedla význam Ježíšova lidství. K tomu opakovaně směřují úvahy církevních Otců o tajemství vtělení se zvláštním zřetelem ke skutečnosti, že Ježíšovo Srdce „muselo bezpochyby pulzovat všemi hnutími soucitu“ (srov. 21–28). Tak nás encyklika varuje před falešným mysticismem, který tihne k překračování Kristova lidství, abychom se tak určitým způsobem přímou cestou dostali do blízkosti nejvznešenějšího Božího tajemství. Již církevní Otcové – ale nejen oni, i velcí světci, jako Terezie z Avily nebo Ignác z Loyoly – zdůrazňovali, že tajemství Boha můžeme porozumět jen skrze Ježíšovo lidství. Jde tedy o to, uctívat nejen Ježíšovo Srdce jako symbol Boží lásky, nýbrž rozjímat o kosmické plnosti Kristovy postavy: *V něm bylo všechno stvořeno a všechno trvá v něm. Bůh rozhodl, aby se v něm usídlila veškerá plnost dokonalosti* (Kol 1,17.19).

Úcta k Božskému Srdci nám připomíná také to, jak Ježíš obětoval sám sebe „celým srdcem“, dokonale svobodný od jakéhokoli entusiasmu. Je nám tak řečeno, že dobro máme konat s radostí, protože *lepší je dávat než brát* (Sk 20,35) a *Bůh miluje radostného dárce* (2 Kor 9,7). To ovšem nevyplývá z pouhých lidských záměrů, nýbrž je to milost, kterou sám Kristus pro nás uskutečňuje, je to dar Ducha Svatého, který všechno zjednodušuje a doprovází nás na naší každodenní cestě, a to i ve zkouškách a těžkostech.

Nakonec bych se chtěl ještě zmínit o Apoštolátu modlitby. Ten vznikl v 19. století jako dílo otců jezuitů a byl vždy ve vztahu k účtě k Nejsvětějšímu Srdci. Domnívám se, že všem věřícím se dává k dispozici jednoduchý nástroj obětovat každý den ve spojení s eucharistickou obětí našeho Pána, aby se uvedlo ve skutek to, co napsal již apoštol Pavel na začátku Listu Římanům jako takřkajíc praktickou syntézu křesťanského života: *Pro Boží milosrdenství vás, bratři, vybízím, přinášejte sami sebe v oběť svatou a bohumilou. To ať je vaše duchovní bohoslužba* (Řím 12,1).

Mnoho prostých lidí může v Apoštolátu modlitby najít pomoc jak autenticky prožívat křesťanství. Připomíná nám to také význam vnitřního života a života modlitby. V Jeruzalémě cítíme obzvláště, že modlitba a zvláště přímlyvná modlitba má prioritu. Přirozeně, nikoliv jen soukromá modlitba, nýbrž modlitba, která je spojena s přímlyvnou modlitbou celé Církve, která je opět jen odleskem přímlyvy Ježíše za celé lidstvo.

Tato prosba o pokoj pro lidstvo a o vítězství lásky nad nenávistí a násilím se neúnavně vznáší skrze Ježíše k Otci. V naší době ji potřebujeme především v tomto „městě modlitby“, v tomto „městě utrpení“: v Jeruzalémě.

Z 30giorni 8/2006 přeložil -lš-

Jindřich († 1024) a Kunhuta († 1033)

Kdo navštívil dóm v Bamberku, určitě nepřehlédl skvostný sarkofág císařského manželského páru svatých Jindřicha a Kunhuty. Jim vděčíme nejen za stavbu tohoto chrámu, ale i za zřízení diecéze v Bamberku.

O Jindřichovi se říká, že byl cílevědomou osobností a mužem činu. Jelikož císař Otto III. nezanechal dědice, došlo po jeho smrti k velkému boji o jeho trůn. Boj skončil Jindřichovým vítězstvím. V červnu 1002 arci-

Svatý císař Jindřich

biskup Willigis pomazal a korunoval za německého krále tehdy teprve 29letého Jindřicha a za dva měsíce na královnu jeho manželku Kunhutu z Lucemburku. Jindřich a Kunhuta byli ideálním párem. I když panovnická moc spočívala v rukou krále, vládli tito manželé společně. Kunhuta byla jediným člověkem, na kterého se mohl Jindřich plně spolehnout a kterému také bezvýhradně důvěřoval. V jeho nepřítomnosti ho zastupovala ve všech vládních záležitostech. Ale Kunhuta byla pro svého manžela především společníci na cestě ke svatosti. Tak jako on i ona byla vychována velmi nábožně. Proto

jim leželo na srdci nejen hmotné, ale i duchovní blaho země. Tato snaha spojovala manželský pár s královským párem v Maďarsku, s Gizelou, Jindřichovou rodnou sestrou, a svatým Štěpánem Uherským. Jindřich si uvědomoval, že vlády se může ujmout jen s Boží pomocí a břemeno svého úřadu může nést jen s pomocí Ježíše Krista a svatých. Proto často navštěvoval hrob svého učitele sv. Wolfganga. Před každým velkým rozhodnutím se odebral do Magdeburku a prosil o pomoc sv. Mořice. Poznal moc modlitby. Vroucí přátelství ho spojovalo s významným reformátorem té doby sv. Odilem z Cluny, který ho přijímal vždy s velkou vděčností.

Jindřich se ujal svého panovnického úkolu s velkou rozhodností a s velkým nasazením. Nejdříve bylo třeba upevnit hranice říše. Tím vyvedl Německo z katastrofální situace, ve které se ocitlo v době vlády jeho strýce. Vzorový život katolického vládce měl být odměněn v roce 1014. V tomto roce přijal manželský pár z rukou papeže Benedikta VIII. císařskou korunu a zlaté žezlo. Jindřich si byl vědom své odpovědnosti před Bohem, kterou přijal s pomazáním na císaře, a snažil se tuto úlohu plnit co nejlépe.

Mladý císařský pár nejenže obnovil říši, ale stal se jedním z nejvýznamnějších reformátorů v církevních dějinách. Z jeho podnětu se konalo několik sy-

nod. Ve své říši obnovil klérus, chudým biskupstvím přidělil statky, aby mohly opět rozkvést, obnovil biskupství v Mersenburku a založil diecézi Bamberk. Nikdy předtím a nikdy potom nemělo Německo takový zástup vynikajících biskupů. Nejpádňější důvod pro založení asi 170 klášterů popisuje dojemnými slovy sám Jindřich: *Protože mi nezůstala žádná naděje na vlastní potomky, zvolil jsem si za dědice Krista. Jemu jsem obětoval to nejlepší, co mám: sebe samého, své majetky a všechno, čeho ještě nabudu.*

Jindřicha a Kunhutu velice trápilo, že nemohli mít děti, ale současně je to nabádalo k ještě vroucnější vzájemné lásce.

Svatá Kunhuta

Vládli společně 20 let. Jindřich, který byl vždy churavý, zemřel jako první 13. července 1024 ve Falz Grone u Göttingenu.

Po roce smutku vstoupila Kunhuta do kláštera benediktinek v Kaufungenu, kde zemřela v pověsti svatosti 3. března 1033. Jako jediný německý císař byl Jindřich svatořečen roku 1146 a o několik let později v roce 1200 byla do seznamu svatých zapsána i jeho manželka Kunhuta.

Podle Melchers, *Das große Buch der Heiligen*

MEZINÁRODNÍ RŮŽENEC ZA DĚTI

Chorvatská katolická misie v Berlíně pozvala děti všech národností a jejich rodiče k třetí mezinárodní modlitbě růžence v sobotu 28. října v 16 hodin do kostela sv. Šebestiána. Středem celého setkání jsou děti, které se modlí a zpívají. K růženci se schází na 800 dětí z devíti národností. Tato akce probudila zájem o modlitbu růžence také v rodinách. Mnoho rodin znovu odhalilo sílu této modlitby.

Kath-net

Svědectví o mučednické smrti José Luise Sáncheze del Río

Zakladatel *Legionářů Kristových* a hnutí *Regnum Christi* 85letý Pater Marcial Maciel byl svědkem mučednické smrti 14letého chlapce José Luise Sáncheze del Río. Své vzpomínky sdělil agentuře Zenit v Římě.

By jste svědkem mučednické smrti José Luise Sáncheze del Río. Na co si po téměř 80 letech ještě vzpomínáte? Jak jste poznal José Luise Sáncheze?

José Luis, jak jsme mu my, jeho přátelé, říkali, pocházel z Sahuayo, z Michoacánu, vesnice nedaleko Cotija, mé rodné krajiny. Bydlela tam babička z matčiny strany Maura Guízar Valencía a často jsme k ní chodili na návštěvu. Byl jsem o šest let mladší než Luis. On velice rád organizoval různé hry pro děti, vyprávěl nám o Ježíši a vodil nás do kostela na návštěvu svátostného Spasitele. Byl velice hodný.

Když začalo náboženské pronásledování, chtěl se připojit ke „cristeros“, aby hájil víru. Mnohokrát žádal o povolení, aby se k nim směl připojit. V únoru 1928, měl jsem již skoro 8 let, jsem byl v právě v Sahuayo, když jsme se dověděli, že José Luis byl zatčen a uvězněn ve farnosti v baptisteriu.

Jedno z oken vedlo na ulici a tam jsme slyšeli, jak zpívá: „Nebe, nebe, chci jít do nebe!“ Čekal tam na výslech. Vládní vojáci používali farní budovu jako vězení a také jako ohradu pro dobytek. Rafael Picazo, který byl v obci velitelem, stanovil jako podmínku propuštění, aby před ním a jeho vojáky zapřel svou víru.

Věděli jsme to a velice nás to tránilo, prožívali jsme okamžiky smutku a strachu. My jeho přátelé jsme se spojili v modlitbě za našeho kamaráda. Plakali jsme a prosili jsme nejsvětější Pannu, aby ho nezabijeli, ale také aby nezapřel svou víru. José Luis o tom nechtěl ani slyšet.

Po dvou dnech odpoledne jsme se dověděli, že ho dopravi-

li do Refugia. Ten večer mu sňali pouta z nohou a přinutili ho, aby šel bosý na hřbitov, který byl na osamělém místě. My, někteří příbuzní, přátelé a známí jsme ho z dálky následovali. Vzpomínám si na krvavé stopy, které zanechával za sebou na cestě. Ruce měl svázané za zády a vzpomínám si, jak ho federální vojáci poháněli, nadávali mu a zakazovali volat: „Ať žije Kristus Král!“ Jeho odpovědí bylo jen další hlasité volání: „Ať žije Kristus Král a svatá Maria z Guadalupe!“ Dovolili nám, abychom přistoupili až ke zdi hřbitova. Dovedli ho na okraj jámy. Mluvili k němu, několikrát ho bodli a ustavičně mu nařizovali, aby se zřekl své víry, ale on odpovídal vždy stejně: „Ať žije Kristus Král a svatá Maria z Guadalupe!“ Jeho otec s námi nebyl, nebyl přítomen. Zeptali se ho s výsměchem: „Co vzkážeš svému otci?“ Odpověděl: „Že se uvidíme v nebi!“

Nakonec mu prostřelili spánky. Slyšel jsem výstřel, který ukončil jeho život. Můžete si představit hluboký dojem, jaký to v nás zanechalo, přede-

vším v nás dětech. Mám velice krásné a vřelé vzpomínky na tohoto svého přítele, který položil svůj život za Krista. Vzpomínám si na to s nostalgií, protože jsem řekl našemu Pánu: „Proč sis vybral jako mučedníka jeho a ne mne?“

Jak ovlivnilo svědectví tohoto mučednictví váš osobní život a vaše dílo, které pak dalo vznik Legiím Kristovým a Regnum Christi?

Mučednictví José Luise zanechalo ve mně hlubokou, nerasmazatelnou stopu. Jeho smrt ve mně zaslala jistotu, že víra znamená více než samotný život, přesvědčila mě o věčné hodnotě života zcela zasvěceného lásce ke Kristu, zaslala ve mně horoucí touhu po věčnosti. Ale nebyl to jen José Luis.

V naší vesnici Cotija jsme během pronásledování často viděli na náměstí oběšené katolíky a slyšeli jsme střelbu do cristeros, kteří umírali s voláním: „Ať žije Kristus Král!“ Zanechávali po sobě své rodiny, děti, matky, které vyzývaly své děti, aby nezapíraly svou víru.

José Luis Sánchez

Byl jsem svědkem mučednictví Antonína Ibarra, hudebníka z naší vesnice, Leonarda a dalších. Vryly se mi do paměti tváře a scény, především ta, kdy sňali Antonína ze šibenice a položili ho do náruče jeho matky, Izabely Ibarrové. V mexických vesnicích bylo umučeno mnoho osob všeho druhu: děti, mladí lidé i dospělí, muži i ženy, bohatí i chudí, kněží i laici.

Věřím, že toto svědectví mučednictví tolika křesťanů, kteří raději prolili svou krev, než aby zradili Ježíše Krista, velice ovlivnilo můj život jako zakladatele, protože to bylo svědectví, které dávalo, tak říkajíc, znovu ožít heroické víře prvních křesťanů.

Toto svědectví mi dalo pochopit, že život křesťana, aby byl důsledný, musí být plně založen na Ježíši. Křesťanství napolo, v kompromisu, které jednu svíčku zapaluje Bohu a druhou ďáblu, jak říká naše přísloví, není žádné křesťanství.

Byl jsem ochoten dát život jako José Luis Sánchez del Río, jak to udělaly stovky a tisíce cristeros, ale pochopil jsem, že Bůh ode mne žádá něco jiného, jiný druh mučednictví, život podle evangelia do všech důsledků. A to je nakonec to, co stojí za založením Legií Kristových a hnutí Regnum Christi: pomáhat také jiným lidem, aby se naučili poznávat, žít a předávat lásku k Ježíši Kristu.

Když nastal okamžik volby jména pro kongregaci, kte-

Členové hnutí cristeros v Mexiku

rou mi Duch Svatý vnukl, váhal jsem mezi mnoha jmény, až nakonec vzpomínka na svědectví cristeros byla podnětem, který mi pomohl pochopit, že našemu poslání nejlépe odpovídá jméno Legionáři Kristovi: jsou to lidé, kteří bojují za Kristovo království bez jakýchkoliv výhrad, nic si nenechávají pro sebe a jsou připraveni darovat svůj vlastní život.

José byl zavražděn a hnutí cristeros padlo. Nebyla to zbytečná smrt?

V roce 1929 cristeros složili zbraně z poslušnosti k příkazu Jeho Svatosti papeže Pia XI. Tehdejší vládcí nerespektovali dohody s cristeros a s Církví a mnoho cristeros bylo popraveno. Všechno skončilo jakoby naprázdno. Mohlo by se zdát, že je to porážka, ale jak říkal Tertulián, krev mučedníků je semenem křesťanů. Jan Pavel II. byl při své první návštěvě v Mexiku v roce 1979 – a to byla jeho první pouť světem – svědkem nadšení a života víry, jakou dýchá Mexiko, což je nesporně plod mučednické krve.

Mučednictví nejenže nikdy nebude neužitečná smrt, ale naopak – je to vždy smrt plodná, výkupná. Je to smrt učedníka, který se spojil s křížem svého Mistra a s ním obětuje vlastní život za spásu mnoha lidí, také svých katanů. Je to jako s Ježíšem: jeho smrt na první pohled vypadala jako porážka, ale je to zářivé svědectví zmrtvýchstání věčného života, který čeká na nás všechny.

Je to triumf nad nenávisť a vítězství života nad smrtí. Mohl jsem mnohokrát konstatovat, jak od smrti José Luise dodnes mnozí navštěvují jeho hrob, přinášejí květy, zapalují svíce a modlí se, žádají o jeho přimluvu. Jak řekl Ježíš, *Bůh není Bohem mrtvých, ale živých*. Když se modlíme k svatým, víme, že mluvíme s těmi, kteří žijí, kteří definitivně triumfovali a dosáhli u Boha blaženosti,

P. Marcial Maciel s papežem Janem Pavlem II.

za kterou putujeme během svého života a ke které jsme všichni povoláni.

Je mladý patnáctiletý chlapec schopen obětovat život pro Krista? Může patnáctiletý jasně poznat své povolání?

Ptáte se mě, zda je patnáctiletý schopen dát svůj život pro Krista? To právě dosvědčují tímto rozhovorem, odpovědí je mučednictví José Luise Sáncheze del Río, čtrnáctiletého chlapce. Pokud jde o druhou otázku, ta obsahuje v této souvislosti velkou pravdu. Mučednictví je povolání od Boha dát svůj život za Krista během několika minut. Také povolání je výzva dát svůj život za Krista, ale den po dni, minutu po minutě. Nesmíme zapomínat, že je to Bůh, kdo nás volá. On si vybírá i okamžik, kdy se tak děje. Je to Bůh, kdo zasévá. On může způsobit, aby se kněžské povolání zrodilo jak v srdci dítěte, tak mladíka či dospělého. Když se mu oka-

P. Marcial Maciel s dětmi

mžik jeví jako vhodný, najde si způsob, jak jim dát v srdci pocítit jasným způsobem své pozvání k následování.

To, co se odehrává v každém procesu zrání v životě dítěte nebo mladíka, že semeno potřebu-

Mexičtí mučedníci

je k růstu čas, týká se i povolání: je podrobeno zvažování a ověření. Cesta ke kněžství nebo zasvěcenému životu prochází různými etapami formace a Církve přijme pouze ty, kteří jsou vhodní. Důležité je nabídnout těmto dětem a mladým lidem, aby již v mladém věku zakusili v sobě Boží volání, měli vhodný prostor k rozhodování a „dobrou půdu“, slunce a vláhu, vzduch, aby semeno mohlo ve svůj čas růst. To se snažíme dělat v centrech pro povolání v Legii a v „Regnum Christi“.

Byla to i moje osobní zkušenost. Obrzl jsem kněžské povolání ve 14 letech. Odešel jsem z otcovského domu do semináře ve 15 letech. Nikdy jsem o svém povolání nepochyboval,

byl jsem vždy dokonale šťasten ve svém povolání a mám dnes již 85 let.

Víte ještě o dalším zakladateli jiné kongregace zrozené v Mexiku, který byl také svědkem onoho mučednictví?

Předpokládám, že se to týká také P. Enrica Emanuela Mediny, zakladatele kněžského bratrstva Dělníků Kristova království. Je z Colimy. Nejsem si jist, zda byl svědkem mučednictví, možná že ne, ale vím, že za své povolání děkuje José Luisi Sánchezovi, kterého potkal v roce 1927 uprostřed období pronásledování. Vyprávěl, že když mu bylo 9 let a seznámil se s Josém, držel chlapec na hrudi praporek Krista Krále a mluvil s velkým zápalom o nejsvětější Panně jednomu mladému cristeros, který ztrácel odvahy. Mladý Enrico se k němu přiblížil a řekl mu, že by chtěl být také vojákem Krista Krále. José se na něho usmál a řekl mu, že je ještě příliš malý, ale že se může modlit za něho a za všechny cristeros. P. Enrico si vzpomíná na způsob, jak se na něho podíval, a na jeho slova: „Snad Pán Bůh chce, abys byl knězem. A jestliže se staneš knězem, budeš moci dělat mnoho věcí, které ani já, ani my dělat nemůžeme. Proto nebuď smutný.“

Domluvili se, že se budou modlit jeden za druhého a tento slib si zpečetili podáním ruky. José Luis se rozloučil slovy: „Ať se stane, co chce Bůh: Na shledanou v nebi...!“

Za co se modlíte k José Luisovi?

Vždy ho prosím, aby Bůh na jeho přimluvu dal nám milost zůstat věrnými naší víře a naší bezpodmínečné lásce ke Kristu až do smrti. Svěřuji mu všechny děti a mládež. Zdá se mi, že jako byl pro mne, bude i pro ně vynikajícím vzorem přátelství s Kristem a věrnosti a křesťanské důslednosti.

Překlad -lš-

Víme dobře, že tato volba víry a toto následování Krista není nikdy jednoduché, naopak, je vždy spojeno s překážkami a s protivenstvími. Církev proto vždy zůstane „znamením odporu“ ve stopách svého Mistra (srov. Lk 2,34), a to i v naší době. Ale kvůli tomu neklesáme na mysli. Naopak, musíme být připraveni odpovědět (apo-logia) každému, kdo se nás ptá na důvod (logos) naší naděje, jak nás vyzývá První list svatého Petra (3,15). *Musíme odpovědět s jemností a skromností a mít přitom sami čisté svědomí* (3,15–16), s onou tichou silou, která pochází ze spojení s Kristem. Musíme to udělat na každém poli, na úrovni myšlení i konání, osobních vztahů i veřejného svědectví. Pevná jednota, která se uskutečnila v Církvi prvních staletí mezi vírou, přítelkyní inteligence, a mezi životní praxí, charakterizovanou vzájemnou láskou a starostlivou péčí o chudé a trpící, umožnila velkou počáteční misijní expanzi křesťanství v řecko-římském světě. Tak se dělo také později v různých kulturních souvislostech a historických situacích. To zůstane i nadále vedoucí cestou také pro naši dobu při evangelizaci dnešního světa. Tím se dostáváme k důležitému a základnímu bodu, a tím je výchova.

Výchova

Zcela konkrétně, aby zkušenost křesťanské víry a lásky byla přijatá a prožívaná a aby se předávala z generace na generaci, to je základní a rozhodující otázka výchovy osobnosti. Je třeba se zabývat formováním její inteligence, aniž bychom přehlíželi její svobodu a schopnost milovat. K tomu je potřebné přispění a pomoc milosti. Jen tímto způsobem bude možno překonat ono riziko pro osudy lidské rodiny, které spočívá na nevyváženosti mezi rychlým růstem našich technických možností a růstem našich morálních zdrojů, často velmi pracným. Pravá vý-

Zmrtvýchvstalý a jeho Církev (dokončení)

chova potřebuje probouzet odvahy pro definitivní rozhodnutí, která jsou dnes považována za pouto, které umrtvuje naši svobodu, ale ve skutečnosti jsou nezbytná pro růst a dosažení jakékoliv velké věci v životě, zvláště aby láska dozrála v celé své kráse: to znamená – aby dala soudržnost a smysl samotné svobodě. Z této péče o lidskou osobu a její formaci vycházejí naše „ne“ k chorobným a zcestným formám lásky a k paděláním svobody, stejně jako k redukování důvodů pouze na to, co se dá spočítat a zmanipulovat. Ve skutečnosti tato „ne“ jsou spíše „ano“ k autentické lásce, k sebeuskutečnění člověka tak, jak byl stvořen od Boha. Chci zde vyjádřit velké ocenění výchovné a formální práce, kterou jednotlivé církve v Itálii neúnavně uskutečňují, jejich pastorační pozornosti novým generacím a rodinám. Díky za tuto pozornost! Mezi mnohými formami tohoto úsilí nemohu opomenout zvláště katolickou školu, protože v porovnání s jinými školami existují ještě staré předsudky, které způsobují škodlivá zdržování při uznávání jejich funkce a povolování jejich činnosti, což je dnes již neospravedlnitelné.

Svědectví lásky

Ježíš řekl, že všechno to, co jsme udělali i svým nejmenším bratřím, udělali jsme pro něho (srov. Mt 25,40). Věrohodnost našeho sepětí s Kristem se projevuje zvláště v lásce a konkrétní péči o nejslabší a nejchudší, o ty, kteří se nacházejí v největším nebezpečí a největších obtížích. Církev v Itálii má velkou tradici v tom, jak se přibližuje s pomocí a solidaritou k potřebným, nemocným, vyhoštěným. Tato tradice nachází svůj výraz v obdivuhodné sérii „svět-

ců lásky“. Tato tradice pokračuje také dnes a věnuje pozornost novým formám chudoby mravní i hmotné prostřednictvím Charity, dobrovolné sociální služby, často skryté práce mnoha farností, náboženských sdružení a skupin i jednotlivých osob vedených láskou ke Kristu a k bratřím. Církev v Itálii skládá zkoušku mimořádné solidarity s velkým množstvím chudých v zemi. Je proto důležité jako dosud nikdy, aby tato svědectví lásky si zachovala vždy svůj světlý specifický profil, živila se pokorou a důvěrou v Pána, nechala stranou ideologické podněty a dílčí zájmy a především měřila svůj pohled podle pohledu Kristova. Proto je důležitá praktická činnost, ale počítá se také naše osobní účast na potřebách a utrpení bližního. Tak, bratři a sestry, láska Církve zviditelňuje lásku Boží ve světě a činí přesvědčivou naši víru v Boha vtěleného, ukřižovaného a zmrtvýchvstalého.

Politická a občanská odpovědnost katolíků

Váš sjezd se správně zabýval také tématem občanství, tj. otázkami občanské a politické odpovědnosti katolíků. Kristus totiž přišel spasit konkrétního skutečného člověka, který žije v dějinách a ve společnosti, a proto křesťanství a Církev od počátku měly vždy také veřejnou dimenzi a platnost. Jak jsem napsal v encyklice *Deus caritas est* (srov. 28–29), vnesl Ježíš Kristus do vztahů náboženství a politiky podstatnou novost, která otevřela cestu k lidštějšímu a svobodnějšímu světu tím, že se uznává vzájemná autonomie mezi státem a Církví, mezi tím, co je císařovo a co je Boží (srov. Mt 22,21). Samotná náboženská svoboda, kterou chápeme jako univerzální hodnotu, zvláště

potřebnou v dnešním světě, má zde své historické kořeny. Církev tedy není a nechce být politickým činitelem. Současně má hluboký zájem na blahu politického společenství, jehož duší je spravedlnost, a nabízí svůj specifický příspěvek ve dvojí rovině. Křesťanská víra totiž očišťuje rozum a pomáhá mu stát se lepším: svým sociálním učením, které je založené na tom, co je v shodě s přirozeností lidské bytosti, přispívá Církev k tomu, aby to, co poznáváme jako správné, bylo také jako takové uznáno a pak také uskutečněno. K tomu jsou zcela jasně nezbytné duchovní mravní síly, které uznávají, že požadavky spravedlnosti mají přednost před zájmy jednotlivých osob nebo sociálních kategorií, dokonce i státu. Zde se znovu otevírá pro Církev velký prostor, aby zakořenila tyto energie ve svědomí, živila je a posilovala. Bezprostřední úkol pro jednání v politické oblasti na výstavbě spravedlivého společenského řádu nepřipadá proto Církvi jako takové, ale věřícím laikům, kteří působí jako občané s vlastní odpovědností. Jedná se o úkol veliké důležitosti, ke kterému jsou křesťané povoláni, aby se mu věnovali velkodušně a s odvahou ve světle víry a učitelského úřadu Církve a oživení Kristovou láskou.

Zvláštní pozornost a mimořádné úsilí vyžadují dnes velké výzvy, podle kterých jsou velké části lidské rodiny nejvíce v nebezpečí: války a terorismus, hlad a žízeň, některé strašné epidemie. Ale je třeba se také vyrovnat se stejnou rozhodností a jasným záměrem s riskantními politickými a legislativními rozhodnutími, která odporují základním antropologickým a etickým hodnotám zakořeněným v přirozenosti lidské bytosti, zvláště pokud jde o ochranu lidského života v každé fázi jeho existence od početí až do přirozené smrti, pokud jde o podporu rodiny založené

na manželství, a vystříhat se zavádění do veřejného řádu jiných forem vzájemného soužití, které by způsobovaly destabilizaci rodiny a zakrývaly její zvláštní charakter a nezastupitelnou společenskou roli. Otevřené a odvážné svědectví Církve a italských katolíků podalo a podává v tomto ohledu cennou službu Itálii, která je prospěšná a stimulující také pro jiné národy. Tento úkol a toto svědectví představují jistě součást velkých „ano“, která jako věřící v Krista říkáme člověku Bohem milovanému.

Být spojeni s Kristem

Úkoly a odpovědnost, které tento sjezd ukládá, jsou zřejmě velké a různorodé. Jsme tedy stimulováni, abychom si byli vědomi, že nejsme sami, kdo neseme tuto tíž. Podporujeme totiž jeden druhého a především Pán sám nás vede a chrání křehkou lodičku Církve. Vraťme se tak k bodu, ze kterého jsme vyšli. Rozhodující je, abychom byli spojeni s ním a tím i mezi sebou, abychom mohli kráčet v jeho jménu (srov. Mk 3,13-15). Naše pravá síla spočívá v tom, že se živíme jeho slovem a jeho tělem, spojujeme se s jeho obětí za nás, klaníme se mu přítomnému v Eucharistii. Každou naši aktivitu a každý náš program musí předcházet adorace, která nás činí opravdu svobodnými a poskytuje nám kritéria pro naše konání. V jednotě s Kristem nás předchází a vede Panna Maria, tak milovaná a uctívaná v každé oblasti Itálie. V ní nacházíme čistou, nedeforovanou pravou podstatu Církve, a tak skrze ni se učíme poznávat a milovat tajemství Církve, žijící v dějinách, cítíme se až do dna být její součástí a stáváme se svým způsobem „církvní duší“, učíme se odporovat oné „vnitřní sekularizaci“, která ohrožuje církev naší doby, a následně také procesům sekularizace, které hluboce poznamenaly evropskou civilizaci.

Podle Bollettino Vaticano (kráceno)

Tři dny růží v Manoppellu

„Milý Bože, ty jsi překonal všechna moje očekávání,“ to byla jedna z posledních vět, které Terezička z Lisieux pronesla na smrtelné posteli. Její tělesné ostatky byly nyní tři dny v Manoppellu u Svaté Tváře.

Je kolem 10. hodiny dopoledne. Po dojemné poslední mši svaté jsou relikvie svaté Terezie z Lisieux opět vynášeny z baziliky Svaté Tváře v Manoppellu. Musíme se s ní opět rozloučit. Případá nám to těžké. Máme za sebou tři nezapomenutelné dny. Návštěva Svatého otce byla dojemná a krásná, ale tyto tři dny byly ještě mnohem krásnější.

Prožili jsme druhý svátek Svaté Tváře, doslova a do písmene. Začalo to malým procesím při přijetí. Hudba, přítomnost starosty a městské rady, slavnostní mše svatá se sborovým zpěvem a slavnostním kázáním.

Bylo cítit něco jiného, nového. V kostele bylo mnoho lidí, i když byl čtvrtek odpoledne o Památce všech věrných zemřelých, kdy je mnoho lidí na cestě a navštěvují hroby, aby se pomodlili za své zemřelé. Účast byla překvapivě početná a slavnostní.

Začalo mimořádné triduum. Terezie od Dítěte Ježíše a Svaté Tváře, malá Terezička, jak je nazývána, si to dobře vybrala, že ihned po povýšení svatyně na baziliku navštívila svého Pána v jeho „svaté hale“, aby mu prokázala svou úctu. Přišla v jubilejním roce, jak to bylo v minulém roce naplánováno, když ještě nikdo nevěděl o návštěvě Svatého otce a o tom, že za tři týdny nato povýší svatyni Svaté Tváře na papežskou baziliku.

Nikdo z nás to nemohl tušit, ale Terezička o tom snad již věděla, z nebe zařídila přípravu, aby zde byla včas. Její velká láska ke Svaté Tváři našeho Pána čekala na tento den. Přišla jako malá královnička. Pozdravila ji svěží kapela.

V bazilice však zavládl atmosféra hluboké, tiché modlitby. Bylo to jako tiché záření její lásky k Pánu, ale také jeho lásky k ní.

Všichni byli do ní vtaženi. Slyšeli jsme její slova, epizody a události z jejího krátkého, a přece bohatého života, modlitby a zpěvy, které vyšly z jejího pera.

Terezie je učitelkou Církve. Její nauka byla představena a interpretována. Velká rozhodnost jejího srdce odevzdat se bez výhrad božské lásce a milosrdenství a její život z lásky k Ježíši Kristu jako drahocenná nádoba s olejem, připravená současně k rozbití a k zmarnění, všechna srdce dojala. Jak je možné dosáhnout takového žaru lásky?

Její velkým příkladem byla Magdaléna. Ale ona chtěla ještě více, ona chtěla milovat Ježíše, jak ho ještě nikdo nemiloval. Byla to domýšlivost? – ptal se kněz. Nikoliv, ale ona byla skutečně neobyčejně smělá ve své důvěře a ve své lásce k Pánu. Četla si ustavičně v evangeliu a v Ježíšově Svaté Tváři, jak ji znala z obrazu Veroniky v Toursu ve Francii, což je kopie té, která je od 19. století uctívána v Římě.

Úctu ke Svaté Tváři rozšířili do Francie Leon Dupont a s. Marie od Svatého Petra ještě dříve, než byla pořízena první fotografie svatého rubáše v Turíně. To se stalo přesně v roce Terezičiny smrti. Zapůsobila to její přímluva? Jsem o tom přesvědčena.

Její touha Ježíšovu tvář milovat, stále na ni patřit byla tak velká, že náš Pán nemohl jinak než Církvi darovat znovuoživení tohoto velkého pokladu. „Za lásku se platí láskou,“ bylo rčení Terezie z Lisieux. Tak jako ona se nešetřila pro svého Pána a Krále, tak také on rozdával své milosti a Milosrdenství skrze ni.

Práce na Turínském plátně byla umožněna díky nové technice fotografie. Pak daroval Pán různým řeholním sestram povolení, aby působily při šíření úcty

ke Svaté Tváři. K těm patří i sv. Faustyna Kowalská, jejíž poselství Milosrdenství je – tak říká – poslední etapou před zjevením jeho skutečně milosrdné tváře v závoji v Manoppellu.

Boží cesty jsou tajemné a „všechna jeho díla jsou dobrá,“ jak říká Písmo svaté. Malá Terezička od Dítěte Ježíše a od Svaté Tváře nechtěla být v nebi nečinná. Chtěla přivést lidi z nebe k Boží lásce. Nazývala to „spání růží na zemi“. Ano, ona to udělala i v Manoppellu: růže lásky k Ježíši, k jeho Svaté Tváři.

V bazilice se umocnila atmosféra vnitřní přítomnosti lásky i vědomí být milován. Tři dny ustavičného přicházení a odcházení, ale vše ve velkém shromáždění a zbožném tichu. „Chci být láskou v srdci Církve, mé matky,“ napsala Terezička jednoho dne.

Zde to bylo možno cítit. Byla prostě zde, zcela silně, láska v hluboké duchovní formě, která byla zcela zaměřena na Ježíše, ale právě proto objímala každého člověka. My prožíváme jen málo z velkého bohatství jejího mladého života a její vášnivé oddanosti Pánu.

„Milovat až k zbláznění“, „Zemřít z lásky a pro lásku“ – to byly její běžné výrazy již jako dítěte. Zcela jistě, Ježíš si ji povolal, láskyplně zvolil, ale její odpověď je prostě ohromující pro její radikálnost a rozhodnost.

Nikdy neztratila kontakt s Ježíšovým zrakem, všechno v jejím životě se odehrávalo před jeho očima. Jak by mohla nepřijít do Manoppella a nepodívat se mu z očí do očí, nyní, když Svatý otec otevřel cestu?

Ježíš je Ženich, to je na závojevém obraze zcela zřetelné. Jeho malá nevěsta musela prostě být tam, kde je její ženich, aby mu vzdala úctu. Celou svou lásku. Zažili jsme to jako velký svátek. Byl to vrchol jubilejního roku. Vnitřní svátek Svaté Tváře. Díky, Terezičko! A díky tobě, Pane, za tvé veliké milosrdenství!

Podle Kath-net

nepraktikoval. To on byl dokonce ten nejchudší, nejčistší, nejpokojnější, nejvíce pronásledovaný a trpící pro spravedlnost, stal se nakonec posledním z posledních a vůbec se přitom neobával, že to bude na újmu jeho královské suverenity. Chtěl zcela jasně vyloučit jakoukoliv možnost panování podle pozemských konceptů. Proto se přiznává ke svému královskému majestátu teprve před svým soudcem, tedy za takových okolností, kdy už o jeho zcela odlišném charakteru nikdo nemohl ani v nejmenším pochybovat.

To ovšem vůbec neznamená, že se jeho program netýká pozemských věcí.

My jsme si ovšem zvykli dívat se na jeho „blahoslavenství“ nikoliv jako na program nastupujícího Božího království, pro všechny závazný, ale spíše jako na dobrou radu a na slova útěchy pro ty, kterým se nebude příliš dařit a zůstanou chudí, utlačení, zakřiknutí a tak či onak strádající. Těmi, kteří jsou „chudí v duchu“, rozumí však Pán ani ne tak chudáky bez prostředků, jako ty, kteří jsou podle pravdy pokorní před Bohem, čisti jsou ti, kteří se vyhýbají každé nepravosti, pokojní nejsou ti, kteří se pasivně vyhýbají hádkám, ale ti, kteří nečiní nic, co se pak stává příčinou nepokoje. Takovou příčinou je např. každá lidská chamtivost, sociální nespravedlnost a sobectví.

Společnost, ve které žijeme, si cení jedince s vlastnostmi spíše opačnými. Kristovy ideály se dnes nenosí. Současný člověk stále s novým nasazením podstupuje svůj „sebeosvobuzující boj“. Jenže každý, kdo odmítá nadvládu Krista, mylně se domnívá, že se tím nějak osamostatňuje, že se staví na vlastní nohy. On ve skutečnosti jen přechází ze stavu blažené poddanosti do stavu nešťastné poroby a podřizuje se nadvládě Zlého, protože to jen z jeho podnětu se odvrátil od Pána. Žádná „země nikoho“ někde

mezi královstvím Krista a Satana, kde by byl člověk jen pánem sám sobě, neexistuje.

My katoličtí křesťané proto nevyznáváme Krista jen ve vlastním zájmu, abychom si zajistili pro sebe prostor nebo lepší postavení. My hlásáme Krista především v zájmu světa, protože svět ho nezbytně potřebuje, a proto ho hlásáme často i na svůj úkor.

Ježíš Kristus mluví o svém království jako o království pravdy, pravdy jediné, obecné a věčně platné. K tomu, co nám zjevuje, nemůžeme přistupovat jako k jedné z možných variant, kterou bychom snad mohli nějak využít, pokud to po kritickém posouzení uznáme za vhodné. Jeho pravda je jediným zdrojem a základem **veškeré pravdy**. Co se s ní neshoduje, nemůže být pravdivé ani správné a nemůže nám dlouhodobě přinést prospěch, nýbrž jen vážné problémy.

Jestliže Boží království není z tohoto světa, neznamená to tedy, že je to nějaké království pro tento svět nepřírozené, zvláštní. Naopak - znamená to, že právě království tohoto světa se svévolně vyvíjelo a dospělo do stavu, který se nepřipustně odchýlil od Bohem stvořeného a stanoveného řádu věcí, že se vydalo nežádoucím směrem podle plánu Božího Nepřítele. Skutečné Boží království na tomto světě není nic jiného než obnova onoho původního Bohem uspořádaného světa. Boží Syn měl na mysli to, aby všechny věci, tedy i věci pozemské, byly uspořádány ve shodě s Božím plánem. O to také prosíme v modlitbě, kterou nás Pán naučil.

Do moudrosti a nevyhnutelnosti Božího řádu nám dává nahlédnout přímo exaktně např. matematika. Matematika je vynález našeho myšlení. Je jím však jen jako metoda teoretického přístupu ke skutečnosti, jako jedna z možností jejího zvláštního exaktního modelování. Ale svým obsahem a struk-

turou nás matematika staví tváří v tvář nedotknutelnému řádu, který musíme nevyhnutelně akceptovat. Matematika nám názorně dokládá jednu část onoho na existenci na člověku nezávislého, obecně platného, všezahrnujícího a sjednocujícího Božího řádu, ve kterém splyvají do naprosté jednoty jak zákonitosti, kterými se řídí běh přírody, tak i mravní řád, kterým se má svobodně řídit lidské jednání.

Tento „globální Boží zákon“ je tak svrchovaně přesný a tak důsledně promyšlený a vyvážený, že již v zárodku dokonale chrání člověka i přírodu. Jelikož jeho autorem je vševědoucí Bůh, je v něm obsažena ochrana před důsledky, které my lidé ještě ani nejsme schopni tušit. Náš přirozený život je zcela závislý na funkcích a zákonitostech přírody. Příroda byla stvořena s ohledem na nás, aby nám sloužila a byla pro nás přirozeným životadárným prostředím. Ale stejně tak ani naše jednání nezůstává bez vlivu na přírodu a to se projeví zvláště zřetelně, pokud naše jednání soustavně vybočuje z oněch moudrých mezí, stanovených v přirozeném řádu.

Dnes už nikdo nepochybuje, že je vážně porušena rovnováha, která vládla v přírodě miliardy let. Toto narušování rovnováhy začalo už dávno před tím, než jsme si jeho možnost začali uvědomovat a než jsme je mohli začít pozorovat. Je to důsledek naší vědomé nekázně a pyšné svévole. Ve skutečnosti je tomu ovšem tak, že i člověkem narušená příroda se v rámci svých zákonitostí stále vrací do svého rovnovážného stavu, jenomže nový rovnovážný stav už nemusí představovat podmínky vhodné pro naši existenci. Příroda sama se v zájmu zachování své rovnováhy zbaví toho, co její rovnováhu narušuje. Změna rovnováhy v přírodě, které říkáme životní prostředí, se stává konec konců odrazem porušené rovnováhy v narušeném vnitřním „ži-

votním prostředí“ člověka. Jestliže se dnes setkáváme s tím, že lidé již pokládají za samozřejmé a dokonce žádoucí to, co je v přímém rozporu s přirozeným zákonem, je to podobná devastace, jako když v přírodě místo zelených zdravých stromů trčí k nebi jen holé pahýly, na místě travnatých strání je vyprahlá poušť a místo čerstvé čisté vody tečou v korytech jedovaté odpady a splašky.

Podobně zdevastovanou krajinou je také společenský řád, který se otočí zády k nejvyššímu Zákonodárci. Politika je „světská“ záležitost, ale to neznamená, že se při ní můžeme spoléhat jen na lidské nápady, lidské taktiky a názor většiny. Především křesťanský politik je povolán, aby i při správě věcí pozemských usiloval cílevědomě o výstavbu Božího království na zemi a Boží království v lidském srdci jsou spojitě nádoby. Jestliže dnes křesťanští politikové platí na veřejnosti hlavně za odpůrce potratů a homosexuálních svazků, znamená to, že nevyužili nejpropracovanější programový poklad, jakým se nemůže pochlubit žádná jiná politická strana, a tím je sociální nauka církve. Kdyby měli toto učení „v malíčku“ a dokázali je vytrvale a systematicky popularizovat a prosazovat, museli by si získat jasné sympatie velkého počtu nejen věřících, ale i nevěřících, protože nic neodpovídá lépe jejich nejvlastnějším zájmům. Jestliže se jen neplodně potácejí mezi „levicí“ a „pravicí“, politizují a koketují tu s jedním a tu s druhým pólem, zapomněli, že nepatří ani k jednomu, ani k druhému. Jejich posláním je odhalovat přímo prorocky bezvýhodnost jak liberalistických, tak socialistických koncepcí. Bez respektování Božího řádu není možný mír ani skutečná prosperita. I politika je pole, kde je třeba osvědčit svou věrnost Kristu Králi.

-/š-

Ve svém prvním okružním listě, který jsme vydali na začátku našeho pontifikátu ke všem biskupům, zkoumali jsme poslední příčiny těch pohrom, kterými je tísněno a sužováno lidské pokolení před naším zrakem. Vzpomínáme si, že jsme v něm jasně prohlásili, že taková záplava zla přišla na celý svět proto, že většina lidí vypudila Ježíše Krista a jeho přesvatý zákon jak ze svého osobního života, tak ze života rodinného i ze života občanského. Jasně jsme tam dále prohlásili, že nebude žádné naděje na trvalý mír mezi národy, dokud jednotlivci i státy popírají a odmítají svrchovanost našeho Spasitele. Proto když jsme připomenuli, že je třeba hledat mír Kristův v království Kristově, prohlásili jsme, že o něj budeme usilovat ze všech svých sil; pravíme „v království Kristově“, neboť ke sjednání a upevnění míru nevidíme účinnějšího prostředku než obnovu vlády Kristovy.

Přitom jsme jasně tušili příchod lepších dob, když jsme pozorovali snahu národů vrátit se – u některých poprvé, u jiných zvláště horlivě – ke Kristu a jeho Církvi, která jediné může uskutečnit spásu. Bylo to hnutí které způsobilo, že mnozí, kteří pohrdli Kristovým královstvím a stali se takřka vystěhovlaci z Otcova domu, se připravovali a přímo spěchali, aby znovu nastoupili cestu poddanosti.

I. Milostivé léto je hlasatelem království Kristova

Zdaž ze všeho, co se dalo v milostivém létě, hodném opravdu věčné památky, nevzešlo velmi mnoho cti a slávy Zakladateli Církve, nejvyššímu Pánu a Králi?

Předně, velmi hlubokými dojmy zapůsobila na lidské mysli a srdce misijní výstava. Ukázala neochabující práce, které Církev denně podniká pro rozšíření království svého Snoubence ve všech dílech světa a na všech os-

QUAS PRIMAS

Encyklika Pia XI. na závěr Milostivého léta 1925

trovech, i nejbližších za širým mořem. Ukázala též, kolik zemí získali neohrožení a nepřemožitelní misionáři pro katolickou Církev svým potem a svou krví. Ukázala konečně, kolik velkých zemí ještě zbývá, které mají být teprve podrobeny sladké a spásné vládě našeho Krále.

Dále: Kolik poutníků přišlo odevšad v milostivém roce do Říma za vedení svých biskupů a kněží! A jaké jiné pohnutky je všechny vedly než očistit náležitě svou duši a pak u hrobu apoštolů a před Nami prohlásit, že jsou a zůstanou pod vládou Kristovou?

A toto království našeho Spasitele se zaskvělo jakýmsi novým leskem, když jsme prohlásili za svaté šest vyznavačů a panen po zjištění jejich vynikajících ctností. Jaká radost a jaká útěcha naplnila Naši duši, když po tomto našem prohlášení nesmírné množství lidu ve svatopetrském chrámu provolávalo při děkovném chvalozpěvu: „Ty jsi Král slávy, Kriste!“

A skutečně, v době, kdy lidé a státy, odcizené Bohu, se říjí planoucí nenávistí a vnitřními otřesy do své zkázy a záhuby, Církev Boží, neustávajíc podávat lidskému pokolení potravu pro duchovní život, stále rodí a vyživuje pro Krista nové potomstvo mužů i žen. Kristus pak neustává volati k věčné blaženosti nebes-

kého království ty, kteří mu byli věrně poddáni a poslušni v jeho pozemském království.

Mimo to, na tento jubilejní rok připadlo také šestnáctisté výročí nicejského sněmu (325). S tím větší radostí jsme přikázali oslavu tohoto výročí a sami jsme ji konali ve vatikánské bazilice, protože tento sněm slavnostně prohlásil a jako článek víry předložil soupodstatnost jednorozného Syna s jeho Otcem. Tento sněm také vložil do vyznání víry slova: „A jeho království nebude konce.“ Tím prohlásil královskou důstojnost Kristovu.

Poněvadž tedy tento svatý rok mnoho přispěl k oslavě království Kristova, domníváme se, že konáme dílo, které se zcela shoduje s Naším apoštolským úřadem, jestliže vyhovíme četným prosbám kardinálů, biskupů i věřících, které Nám byly zaslány jednotlivě i hromadně, a zakončíme tento svatý rok tím, že zavedeme do církevní liturgie zvláštní svátek Pána našeho Ježíše Krista Krále.

Toto rozhodnutí nás naplňuje takovou radostí, že si přejeme k vám, ctihodní bratři, o této věci něco promluvit. Vaším úkolem pak bude všechno, co Vám povíme o uctívání Krista Krále, přizpůsobit chápání a cítění lidu tak, aby zavedení tohoto svátku přineslo hojné plody nyní i v budoucnosti.

„POŽENŠTĚNÁ BIBLÉ“

V Německu byl vydán nový překlad bible nazvaný „Bible ve správné řeči“. Tento nový překlad narazil na velkou kritiku významných teologů. Překladatelé se snažili nikoliv o překlad, ale o přepis biblických textů, aby lépe vyhovovaly feministickým tendencím. Na „překladu“ se podílelo 42 autorek a 10 autorů. Překlad vyznívá např. tak, jako by v Ježíšově době existovali nejen „farizeové a zákoníci“, ale také „farizejky a zákoníčky“: Modlitba Páně dostala znění: „Bože, ty jsi náš otec a matka v nebi.“

Není divu, ačkoliv jde o protestantskou iniciativu, podílela se na ní i disidentská katolická hnutí „Katolické ženské hnutí Rakouska“ a hnutí „Církev jsme my“ (Wir sind Kirche).

2. Nauka o království Kristově

Už dávno je obecným zvykem nazývat Krista králem v přeneseném slova smyslu, pro onu nejvyšší dokonalost, kterou vyniká nad všechny tvory. Tímto způsobem je Kristus králem nad rozumem člověka, a to ne tak pro svoji rozumovou bystrost a rozsah svého vědění, jako spíše proto, že On je Pravda sama, a že tedy všichni lidé musejí od něho pravdu čerpat a poslušně přijímat. Kristus je králem nad vůlí člověka nejen proto, že je v něm lidská vůle dokonale podrobena jeho nejsvětější božské vůli, nýbrž také proto, že Kristus svým vnitřním vedením a vnukáním podrobuje naši svobodnou vůli své vůli, a tím nám dodává nadšení k nejušlechtlejším činům. Kristus je konečně králem srdcí pro svoji „lásku, která převyšuje veškeré poznání“ (Ef 3,19), a pro svoji mírnost a laskavost, kterou k sobě přitahuje srdce. Nikdo totiž z celého lidstva nebyl dosud a nebude nikdy tak milován jako Ježíš Kristus.

Přikročíme však zevrubněji k věci: Je zřejmé, že královské jméno a královská moc přísluší Kristu jako člověku i ve vlastním slova smyslu. Neboť jenom pokud je Kristus člověkem, lze o něm říci, že přijal „moc, slávu a království“ od Otce (Dan 7,13–14); jako Slovo Boží, soupodstatné s Otcem, má totiž všechno společné s Otcem, a tedy i nejvyšší a naprosté panství nad veškerým tvorstvem.

3. Království Kristovo v Písmě svatém

Což nečteme na mnoha místech v Písmě sv., že Kristus je Král? Nazývá se tam panovníkem, který vzejde z Jakuba (Num 24,19), který je od Otce ustanoven králem na Sionu, jeho svaté hoře, a přijme národy jako své dědictví, a jeho panství bude sahat až do končin země (Ž 2). Ve svatební Písni pak, která v podobnosti o bohatém a mocném králi oslavuje budoucího

SDĚLENÍ KOORDINAČNÍHO VÝBORU MEMORANDA ZA NÁPRAVU VZTAHŮ STÁTU A CÍRKVÍ K POLITICKÝM PÁTOVÝM POMĚRŮM

pravého krále v Izraeli, se praví: „Trůn tvůj, Bože, je na věky věkův, žezlem práva je žezlo tvé vlády“ (Ž 44,7). Nechejme stranou mnohé podobné texty. Na jiném místě však je jasněji vyznačen obraz Kristův; je tam předpovězeno, že jeho království nebude mít žádných hranic a budou v něm vládnouti spravedlnost a mír: „V jeho dnech pokvete spravedlnost a hojnost pokoje... Panovat bude od moře k moři, od řeky až na konec světa“ (Ž 71,7-8).

K tomu přistupují ještě četnější výroky proroků, především dobře známá slova Izaiášova: „Dítě narodí se nám a syn bude nám dán, vladařství na rameni bude mít, a nazýván bude: Zázračný, rádce, Bůh silný, otec budoucího věku, kníže pokoje. Vladařství jeho vzroste a pokoji nebude konce; na trůně Davidově a v království jeho vládnouti bude, aby je utvrzoval a upevňoval právem a spravedlností od tohoto času až na věky“ (Iz 9,6-7).

Podobně jako Izaiáš se vyjadřují také ostatní proroci. Tak např. Jeremiáš předpovídá, že „spravedlivý potomek“ vzejde z rodu Davidova a že tento syn Davidův jako král „bude panovat moudře a bude vykonávat právo a spravedlnost na zemi“ (Jer 23,5). Tak Daniel předpovídá, že Bůh nebeský zřídí království, „které nikdy nezanikne..., které potrvá na věky“ (Dan 2,44). A o něco dále k tomu připojuje: „A viděl jsem ve vidění, v noci, a hle – s oblaky nebeskými přicházel jako syn člověka, přišel až k starci velikého věku, a postavili jej před obličej jeho. I dal jemu moc a čest a vládu; všichni národové, kmeny a jazyky sloužití budou jemu; moc jeho jest moc věčná, již nepozbude, a vláda jeho nebude zrušena“ (Dan 7,13-14). A že se splnilo na Kristu i proroctví Zachariášovo o mírném králi, který „sedí na oslici, na osličím mláděti“ a vjíždí do Jeruzaléma „spravedlivý a spasitel“ za jásotu lidu,

Vzhledem k současnému komplikovanému povolebnímu vývoji, kdy není řádně ustanovena vláda, se předání Memoranda uskuteční až po ustanovení a řádném fungování ústavních orgánů. Během tohoto období bude probíhat osvětová činnost o poslání laiků v dialogu o reformě vztahů církve a státu. Iničiátoři Memoranda budou pořádat informativní setkávání a besedy se signatáři Memoranda.

Iničiátoři Memoranda se obrací na všechny křesťany a křesťanská sdružení, aby

zda to nedosvědčili a nepotvrdili svatí evangelisté?

Ostatně táž nauka o Kristu Králi, kterou jsme naznačili podle knih Starého zákona, nikterak nemizí na stránkách Nového zákona, nýbrž naopak, je velkolepě a nádherně potvrzena.

Zmíňme se tu jen krátce o poselství archanděla, který oznamuje Panně, že porodí syna, kterému dá Pán Bůh trůn Davida, jeho otce; ten bude vládnouti nad potomstvem Jakubovým na věky a jeho království bude bez konce (Lk 1,32.33). Kristus sám vydává svědectví o svém království: ať již mluví ve své poslední řeči k lidu o odměnách a trestech, jichž se dostane dobrým a zlým pro celou věčnost; ať již odpovídá římskému místodržiteli, který se veřejně táže, zda je králem; nebo ať po svém zmrtvýchvstání svěruje apoštolům úřad učít a křtít všechny národy; zkrátka kdykoli se naskytla příležitost, sám sebe nazýval králem (Mt 25,31-40), veřejně se vydával za krále (18,37) a slavnostně prohlásil, že je mu dána veškerá moc na nebi i na zemi (Mt 28,18). Co jiného je vyjádřeno těmito slovy než velikost jeho moci a nekonečnost jeho království?

Můžeme se tedy divit, že Jan ho nazývá „vládcem nad pozem-

si uvědomili také svoji zodpovědnost a zvláštní úkol, který mají v naplňování svého poslání v naší společnosti, a svým podpisem podpořili dialog o reformě vztahů církve a státu v České republice. Vyjadřujeme poděkování všem, kteří projeví svůj názor a uskutečňují své poslání v nápravě vztahů církve a státu, k jehož naplňování povzbuzují nevyšší pastýři a církevní představitelé.

*Za Koordinační výbor
Memoranda P. Jiří Koníček*

skými králi“ (Zj 1,5) a že se zjevil apoštolu ve vidění o konci světa, jak má na svém šatě ve výši beder napsáno: „Král králů a Pán pánů“ (Zj 19,16)? Vždyť Krista Otec „ustanovil dědicem svého“ (Žid 1,1); musí pak kralovati, dokud na konci světa nepoloží všechny nepřátele pod nohy Boha a Otce (1 Kor 15,25).

4. Království Kristovo v liturgii

Z této obecné nauky Písma sv. vyplývá samo sebou, že katolická církev, která je královstvím Kristovým na zemi, jež se má zajisté rozšířit mezi všemi lidmi a ve všech zemích, musela v ročním okruhu posvátné liturgie mnohými projevy pocty pozdravit svého Původce a Zakladatele jako Krále a Pána a Krále králů. Tato čestná označení vyjadřují v podivuhodné rozmanitosti jednu a touž pravdu. Církev jich užívala kdysi ve starých žalmových modlitbách a sakramentářích. Používá jich ještě i dnes ve veřejných modlitbách, které koná každodenně ke chvále božské velebnosti, a při podávání neposkvrněné oběti. V této ustavičné oslavě Krista Krále lze snadno postřehnout podivuhodnou shodu našich obřadů s obřady východními, takže i zde platí zásada: „Zákon modlitby je zároveň zákon víry.“

5. Základ královské důstojnosti Kristovy

Na jakém základě pak spočívá tato důstojnost a moc našeho Pána, to vhodně naznačuje už Cyril Alexandrijský: „Abych to stručně vyjádřil, moc, kterou má Kristus nad veškerým tvorstvem, neuchvátil násilím, ani ji nepřijal odjinud, nýbrž má ji ze své podstaty a přirozenosti“ (K Luk. 10). To znamená: jeho královská moc se zakládá na tom podivuhodném spojení, které nazýváme hypostatickým.

Z toho vyplývá, že andělé i lidé se mají Kristu klanět nejen jako Bohu, nýbrž mají ho poslouchat také jako člověka a být poddáni jeho moci; neboť již z hypostatického spojení má Kristus moc nad veškerým tvorstvem.

Co však je blaživější a lahodnější než myšlenka, že Kristus je našim králem nejen právem svého zrození, nýbrž také právem, kterého nabyt svým vykupitelským dílem? Kéž si všichni zapomnětliví lidé připomínají, co jsme stáli našeho Vykupitele: „Byli jste vykoupeni nikoli pomíjejícím zlatem nebo stříbrem, nýbrž drahocennou krví Krista, Beránka bez úhony a bez poskvrny“ (1 Petr 1,18-19). Nenáležíme už sobě, poněvadž Kristus nás koupil za velikou cenu (1 Kor 6,20); ano i naše těla „jsou údy Kristovými“ (tamtéž, 15).

6. Povaha království Kristova

Chceme nyní krátce vyložit smysl a podstatu tohoto království.

Sotva je třeba připomínat, že toto království obsahuje trojí moc, bez níž není žádné království myslitelné. Uvedená svědectví z Písma sv. o všeobecné vládě našeho Vykupitele to dokazují více než dosti. Je to ostatně článkem katolické víry, že Ježíš Kristus byl dán lidem jako Vykupitel, kterému jsou povinni věřit, a zároveň jako zákonodárce, kterého jsou povinni poslouchat (Sněm

NEZBYTNÝ JE NÁVRAT K RODINĚ

Mezioborový tým expertů z oboru psychologie, demografie, sexuologie a integrace rodiny vypracoval z pověření „Institute for Family Policies“ mezinárodní studii na téma: „Vývoj rodiny v Evropě 2006“. Podal o tom zprávu vídeňský Institut pro lékařskou antropologii a bioetiku.

Čísla ukazují kritický stav rodiny v Evropě. V období od 1982 do 2005 klesl počet porodů o 15,3% na 4 814 000 v roce 2005. Většina evropských států se dostala s počtem 1,3 hluboko pod nezbytnou generační úroveň, která vyžaduje minimálně 2,1 děti na rodinu.

Evropa se stala silně stárnoucím kontinentem. Počet lidí starších 65 let je vyšší než počet mladších než 14 let. Rodiny jsou velice nestálé. 16 milionů dětí je postiženo následky rozvodů. Počet rozvodů vzrostl za posledních 25 let (1982–2005) o 50%.

Studie se zabývala také otázkou potratů. Podle oficiálních údajů umírá tímto způsobem ročně v Evropě více než milion nenarozených dětí. Tato čísla jsou však ve skutečnosti mnohem vyšší.

Každý den umírá ve 25 zemích Evropy 2880 nenarozených dětí, tj. 120 potratů za hodinu. V roce 2001 zemřelo na selhání srdce 698 711 lidí, v důsledku smrtelných úrazů 466 215. Potrat (více než milion) je tedy nejčastější příčina úmrtí v Evropě. Rodina se musí proto stát ústředním politickým cílem.

Toto království stojí jedině proti království satanovu a moci temnoty. Od svých stoupců vyžaduje nejen, aby odloučili své srdce od bohatství a pozemských věcí, aby uskutečňovali mírnost a lačněli a žiznili po spravedlnosti, nýbrž také aby se zapírali a nesli svůj kříž. Poněvadž však Kristus jako Vykupitel Církev vykoupil svou krví a jako Kněz sám se vydal jako oběť za hříchy a ustavičně se obětuje, kdo by neviděl, že jeho království musí mít ráz obojího úřadu (vykupitelského i kněžského) a musí v obojím mít účast?

Ostatně, velice by se mýlil, kdo by Kristu člověku upíral vládu nad jakýmikoli občanskými záležitostmi. On totiž obdržel od Otce naprosté právo nade všemi stvořenými věcmi, takže všechno je podrobeno jeho vůli.

Přece však, pokud žil na zemi, úplně se zdržoval od vykonávání tohoto panství, pohrdal držením i správou lidských věcí, přenechal je jejich majitelům a podnes jim je přenechává. Překrásně to vyjadřují slova liturgie: „Neodnímá pozemské věci, který dává nebeské království“ (Hymnus ze svátku Zjevení Páně).

Tak tedy království našeho Vykupitele zahrnuje v sobě všechny lidi. S radostí o té věci uvádíme slova našeho předchůdce nesmrtelné paměti Lva XIII: „Jeho říše se totiž nevztahuje pouze na národy katolické, ani ne jenom na ty, kteří přijali křest, právně patří k Církvi, ačkoli je bludné názory svedly na scestí, nebo je od jejího společenství odloučilo schizma, nýbrž zahrnuje bez výjimky také všechny ty, kteří nejsou účastni křesťanské víry, takže opravdu celé lidské pokolení je pod mocí Ježíše Krista“ (Enc. „Annum sacrum“ z 25. května 1899).

V tomto směru není rozdílu mezi jednotlivci, rodinami a státy, protože lidé žijící ve společnosti nejsou o nic méně podrobeni moci Kristově než jednotlivci. Neboť je pouze jediný pramen štěstí pro jednotlivce i pro společnost: „A není v nikom jiném spásy; neboť není jiného jména pod nebem daného lidem, v němž bychom mohli býti spaseni“ (Sk 4,12). Je pouze jediný původce blahobytu a pravého štěstí pro jednotlivé občany i pro stát: „Neboť není odjinud šťasten stát a odjinud jednotlivec, protože stát není nic jiného

než sjednocené množství jednotlivých lidí“ (Sv. Augustin k Macedoniovi, kap. 3).

Proto ti, kdo řídí národy, sami i se svým lidem, ať neodpírají veřejně prokazovat panství Kristovu povinnou úctu a poslušnost, chtějí-li si zachovat plně svoji autoritu a povznést blaho a štěstí vlasti. Neboť co jsme napsali na začátku našeho pontifikátu o velkém úpadku autority a úcty k představeným, to je neméně vhodné a časové i pro nynější dobu: „Je-li Bůh a Ježíš Kristus – tak jsme si tehdy stěžovali – vyhoštěn ze zákonodárství a z veřejného života a neodvozuje-li se už autorita od Boha, nýbrž od lidí, pak se stalo, že byly vyvráceny i základy autority, neboť byl odstraněn hlavní důvod, proč mají jedni právo poroučet a druhí povinnost poslouchat. Pak se musela otrásti celá lidská společnost, protože již neměla žádné pevné opory a záštity“ (Enc. „Ubi arcano“ z 23. prosince 1922).

8. Požehnání plynoucí z královské vlády Kristovy

Jestliže tedy lidé soukromě i veřejně uznají královskou moc Kristovu, pak jistě celým občanským životem proniknou nesmírná dobrodiní: spravedlivá svoboda, kázeň a pořádek, svornost a mír.

Jako vtiskuje královská důstojnost našeho Pána autoritě vládců a panovníků jakýsi posvátný ráz, tak zároveň povznáší povinnosti a poslušnost občanů. Proto ačkoliv apoštol Pavel přikazoval manželkám a služebníkům, aby ve svém muži a ve svém pánu ctili Krista, přece je napomenul, aby je neposlušovali jako lidi, nýbrž jedině proto, že zastupují Krista; neboť se nesluší, aby lidé vykoupení Kristem otročili lidem: „Za cenu velikou jste vykoupeni; nebudte otroky lidí“ (1 Kor 7,23).

Budou-li však přesvědčeni zákonitě zvolení vladaři a úřady, že nevládnou tak ze svého práva, jako spíše z příkazu a v zastoupení

trid., sed. 6, can. 21). Evangelia pak nevypravují o tom, že Kristus dal zákony, nýbrž spíše, jak dává zákony. A o těch, kteří zachovávají jeho přikázání, praví božský Mistr při různých příležitostech vždy novými slovy, že tím dokazují svou lásku k němu a že zůstávají v jeho lásce (Jan 14,15; 15,10).

O soudcovské moci pak Ježíš sám prohlašuje, že ji obdržel od Otce, v odpovědi židům, kteří ho obviňovali, že porušuje sobotní klid zázračným uzdravením nemocného: „Otec nesoudí nikoho, nýbrž veškeren soud odevzdal Synu“ (Jan 5,22). V této moci je také obsaženo – neboť je od ní neodlučitelné – právo odměňovat a trestat lidi i za jejich pozemského života.

Mimo to je třeba přiznat Kristu i moc výkonnou, neboť všichni lidé jsou povinni poslouchat jeho zákonů, vzpurným pak hrozí tresty, kterým nikdo nemůže uniknout.

7. Kristovo království se vztahuje zvláště na duchovní záležitosti

Avšak toto království je hlavně duchovní a týká se duchovního řádu: slova Bible, která jsme shora uvedli, to zřejmě dokazují; to potvrzuje také Kristus Pán svým způsobem jednání.

Když se židé, a dokonce i sami apoštolové mylně domnívali, že Mesiáš osvobodí národ a obnoví království izraelské, tu Kristus při nejedné příležitosti vrátil tento mylný názor a potřel onu marnou naději. Když nadšené množství lidu ho chtělo učiniti králem, vyhnul se královskému jménu i královským počtám útekem a skrytostí. Před římským místodržitelem prohlásil, že jeho království „není z tohoto světa“. Toto království se v evangeliu líčí jako království, do něhož se lidé připravují vstoupit pokáním. Nemohou však do něho vstoupit jinak než vírou a křtem, který třebaže je to vnější obřad, přece naznačuje a působí vnitřní obrození.

božského Krále, pak je zřejmé, jak svatě a moudře budou užívat své moci a jak při vydávání a provádění zákonů budou mít na zřeteli obecné blaho a lidskou důstojnost svých poddaných.

Tak rozkvetne a upevní se pokoj a pořádek, protože bude odstraněna každá příčina neklidu. A vidí-li občan ve vladaři a v jiných vedoucích osobách státu jen lidi, kteří jsou mu svou přirozeností rovni, nebo shledá-li, že jsou z nějaké příčiny nehodní nebo že zasluhují výtky, přeče jim proto nevypoví poslušnost, když v nich bude vidět obraz a autoritu Krista Bohočlověka.

Co se týká darů svornosti a míru, je zcela zřejmé, že čím více se rozšíří nějaké království a čím větší část lidstva obsáhne, tím více si lidé uvědomují své společenství, kterým jsou navzájem spojeni. Toto vědomí pak zamezí a zastaví mnoho sporů a jejich tvrdost zmírní a zmenší.

Věru, kdyby říše Kristova skutečně v sebe pojímala všechny lidi, jako je obsahuje po právu, jak bychom pak mohli zoufat nad oním mírem, který přinesl na zemi Král míru? On přeče přišel „všecko smířit“. On „nepřišel, aby se mu sloužilo, nýbrž aby sloužil“. A ačkoliv je „Pánem všeho“, dal nám příklad pokory a stanovil ji jako zákon spojený s přikázáním lásky. On také pravil: „Mé jho je sladké a moje břímě je lehké.“

Ó, jaké štěstí by zavládlo na světě, kdyby se všichni jednotliví lidé, rodiny i státy nechali řídit Kristem! „Potom konečně“ – abychom užili slov, která pronesl Náš předchůdce Lev XIII. před 25 lety ke všem biskupům – „bude možno vyhoviti tolik ran; pak právo nalezne svou dřívější autoritu, obnoví se krásný mír, klesnou meče a zbraně vypadnou z rukou, když všichni ochotně přijmou vládu Kristovu a budou ho poslouchat, a každý jazyk bude vyznávat, že Pán Ježíš Kristus je ve slávě Boha Otce“ (Enc. „Annum sanctum“ z 25. května 1899).

9. Důvody pro zavedení svátku Krista Krále

Aby však křesťanská společnost hojněji přijímala tyto vzácné přednosti a aby si je trvale uchovávala, musí se co nejvíce rozšířit nauka o královské důstojnosti našeho Spasitele. K tomu se však nezdá nic užitečnějšího než ustanovení vlastního a zvláštního svátku Krista Krále.

Neboť aby lid byl obeznámen s pravdami víry a aby jimi byl povznesen k radostem vnitřního života, k tomu jsou daleko účinnější každoroční liturgické svátky než i ty nejzávažnější výnosy církevního učitelského úřadu. S církevními výnosy se totiž obeznámí obyčejně jen několik málo vzdělanějších lidí, svátky však působí na všechny věřící a všem dávají naučení. Úřední výnosy promluví jen jednou, svátky však mluví každoročně a takřka stále. Církevní výnosy působí ponejvíce jenom na rozum, svátky však působí spasitelně na rozum i na srdce, na celého člověka.

Poněvadž se však člověk skládá z těla a duše, musí být zevně-

jšími svátečními slavnostmi tak pohnut a povzbuzen, aby si rozmanitostí a krásou svatých obřadů lépe vstípal božské pravdy, aby mu přešly do těla a do krve a aby mu napomáhaly k pokroku v duchovním životě.

Ostatně, z církevních dějin víme, že takové svátky byly během staletí postupně zaváděny tehdy, když to vyžadovala nutnost nebo užitečnost křesťanského lidu. A to se stávalo tehdy, když např. měl být lid posílen ve společném nebezpečí nebo když měl být chráněn před vtírajícími se bludy nebo když měl být více pohnut a roznicen, aby s tím větší horlivostí a zbožností uctíval některá tajemství víry nebo některá dobrodíní božské lásky.

Tak už v prvních staletích křesťanství, když křesťané byli ještě krutě pronásledováni, začali připomínat mučedníky posvátnými obřady, aby podle svědectví sv. Augustina „oslavily mučedníků nadchly k mučednictví“ (Sermo 47, De Sanctis).

Liturgické pocty, které byly později prokazovány svatým vyznavačům, pannám a vdovám,

prispěly podivuhodně k většímu povzbuzení křesťanů ke ctnostem, nutným i v dobách míru.

Zvláště však svátky zavedené k počtě nejláhodnější Panny měly ten účinek, že křesťanský lid nejen že zbožněji uctíval Matku Boží a nejmocnější Ochránkyni, nýbrž že ji také vroucněji miloval jako Matku, kterou mu Vykupitel zanechal takřka ve své závěti.

Mezi dobrodíní, která vzešla z veřejného a zákonitého uctívání Bohorodičky a svatých, se musí ne na posledním místě počítat to, že Církev vždycky vítězně odrazila nákazu bludů a nesprávných nauk. Musíme tu obdivovat úradek Boží Prozřetelnosti, která i ze zla dovede vyvodit dobro, a proto dopustila, aby ochabla víra a zbožnost lidu nebo aby se pozvedly klamně nauky proti katolické pravdě, a to proto, aby pravda zazařila novým leskem, víra a zbožnost věřících pak aby процitly z ospalosti a směřovaly k větší dokonalosti a svatosti.

(Dokončení příště)

Přeložil Dr. Antonín Čala O.P.
nákladem Matice cyrilometodějské v Olomouci v roce 1930.

TELEVIZE NOE

■ Vysílání denně 8.00 - 12.00 a 18.00 - 24.00
■ Denně: 8.00; 18.00; 21.35 - Dnešek v kalendáři
■ 11.45; 18.45 - Pohádka ■ Po-Pá: 11.55; 20.00 - Z pokladů duše
Podrobnosti na www.tvnoe.cz

Změna programu vyhrazena. Vysvětlivky: d = dokument, k = koncert, f = film

Ne 26. 11.: 8.02, 11.55, 18.02, 20.00 Z pokladů duše 8.05 Rozhlasové městečko 8.35 Na koberečku 8.50 HITS - Husův institut teologických studií (d) 9.05 Přání 9.20 Nebojte se (d) 9.50 Pro Vita Mundi 10.30 Mše svatá z kostela sv. Václava 12.00 Modlitba Anděl Páně z Vatikánu 18.05 Pohádka 20.05 Octava dies 20.35 Film 22.05 Čteme z křesť. periodik 22.15 Mezi nebem a zemí 22.55 Magazín komunity Chemin Neuf.

Po 27. 11.: 8.05, 20.55 Pohyb je život 8.35, 21.45 Na koberečku 8.55 Klip 9.00, 22.00 Noční univerzita 10.30 Octava dies 11.00, 18.05 Pro Vita Mundi 11.40 Klip vhodný pro děti 19.30 Hledání (d) 20.05 Mezi nebem a zemí 20.45 Čteme z křesť. periodik 21.25 Husův institut teologických studií (d) 23.00 Koncert.

Út 28. 11.: (změny programu: přímé přenosy z papežovy návštěvy v Turecku) 8.05 Rozhlasové městečko 8.35, 19.30 Lumen 2000 (d) 9.00, 18.30 Čteme z křesť. periodik 9.45, 21.30 Přírodní zázraky Evropy - Obří Evropy (d) 10.45 Atlas charity (d) 10.55 Poltón klub 18.05 Dětská televize 18.40, 21.20 Klip 20.05 Misijní magazín 21.05 Přání 22.30 Octava dies 23.00 Hledání (d).

St 29. 11.: (změny programu: přímé přenosy z papežovy návštěvy v Turecku) 8.40, 21.35 Atlas charity (d) 8.50 Dětská televize 9.20 Pohyb je život (d) 9.50 Mezi nebem a zemí 10.30, 22.55 Papež Bendikt XVI. v Turecku 18.05, 21.40 The silicate impact (d) 18.15 Po cestách sv. Pavla (d) 19.00 Klip 19.20 Pro vita mundi 20.05 Poltón klub 21.05 Kopec křížů (d) 21.35 Atlas Charity 21.55 Noční univerzita

Čt 30. 11.: (změny programu: přímé přenosy z papežovy návštěvy v Turecku) 8.05 Kopec křížů (d) 8.30 Dětská televize (d) 9.00 Noční univerzita 10.00 Poltón klub 10.55 The silicate impact (d) 11.10 Atlas charity (d) 18.05 Přání 18.15 Rozhlasové městečko 19.30 Pohyb je život (d) 20.05, 23.20 Lumen 2000 (d) 20.35 Pro Vita Mundi 21.15 Octava dies 21.50 Po cestách sv. Pavla (d) 22.20 Přírodní zázraky Evropy - Obří Evropy (d)

Pá 1. 12.: (změny programu: přímé přenosy z papežovy návštěvy v Turecku) 8.05, 22.30 Po cestách sv. Pavla (d) 8.30 Lumen 2000 (d) 9.10, 21.30 Misijní magazín 10.40 Na koberečku 10.55, 21.15 Atlas charity (d) 11.00 Přání 11.15

Pohyb je život (d) 18.05 Kopec křížů 18.35 The silicate impact (d) 19.30 Dětská televize 20.05 Koncert 23.00 Noční univerzita.

So 2. 12.: 8.02, 11.55, 20.00 Z dětské duše 8.05 The silicate impact (d) 8.50 Čteme z křesť. periodik 9.00 Pohádka (f) 10.30 Mezi nebem a zemí 11.10 Atlas Charity 11.15 Lumen 2000 17.00 Slavnostní modlitba nešpor z basiliky sv. Petra ve Vatikánu 18.02 Přání 18.15 Rozhlasové městečko 19.30 Z filmového festivalu Kafka 2006 (d) 20.05 Přírodní zázraky Evropy - Fauna a flora Evropy (d) 21.10 Na koberečku (d) 21.25 Kopec křížů (d) 21.55 Poltón klub 22.50 Noční univerzita.

Ne 3. 12.: 8.02, 11.55, 18.02, 20.00 Z pokladů duše 8.05 Rozhlasové městečko 8.35 Na koberečku 8.50 The silicate impact (d) 9.05 Přání 9.20 Kopec křížů (d) 9.50 Pro Vita Mundi 10.30 Mše svatá 12.00 Modlitba Anděl Páně z Vatikánu 18.05 Sněhurka (f) 20.05 Octava dies 20.35 Film 22.05 Čteme z křesť. periodik 22.15 Mezi nebem a zemí 22.55 Misijní magazín.

Změna programu vyhrazena.

Biskupství litoměřické a Umělecké sdružení Elgar vás srdečně zvou na provedení děl skladatele **Miloše Boka: Missa brevis Fis dur, Hymnus k Duchu Svátému a Meditace nad Kamennou strání**, která zazní při slavné mši svaté, při níž bude požehnáno otcem biskupem Mons. Pavlem Posádem nové CD a DVD s Bokovou duchovní hudbou. Účinkují: Ústecký dětský sbor, Přemysl Kšica – varhany, M. Bok – dirigent. Provedení se uskuteční v neděli **26. 11. 2006 v 10 hod. v katedrále Sv. Štěpána v Litoměřicích.**

ADVENTNÍ FESTIVAL – SÁL KOSTELA SVATÉ RODINY, LUHAČOVICE 1.–3. 12. 2006

Program: **pátek 1. 12.** – 17.00 slavnostní mše svatá (P. Hubert Wojcik, schola Luhačovice a Pozlovice) ● **sobota 2. 12.** – 14.00 otevření výstavy Jana Slováka, Evy Pazderové a dobročinné sbírky „Můžete s námi pomáhat“ (otevřena až do 2. 1. 2007); 14.10 adventní čtení – František Derfler (Divadlo u stolu Brno); 14.30 Kumštýři z ochoty z Brna (Jana Netolická – flétna, Ladislav Janíček – cembalo, Jindřich Fiala – housle, Zuzana Brázdová – cello, Jan Holčápek – klarinet, Viktor Slaviček – klarinet, Antonín Fajt – bicí nástroje, Martin Kršek – zpěv; 18.00 Bohuslav Reynek – Třináct písní (Helena Čermáková, Gustav Řezníček, Viktor Kozánek – violoncello, Miroslav Krívánek – housle), Městské divadlo Zlín (režie: J. A. Pitínský) ● **neděle 3. 12.** – 9.30 až 11.30 Bazárek vánočního cukroví; 15.00 Sny a valčíky – ZUŠ taneční obor (Magdaléna Petránková a Iveta Koutná); 15.15 Na Vánoce dlouhé noci – folklorní soubor Malé Zálesí Luhačovice; 16.00 Smíšený pěvecký sbor Leoše Janáčka Luhačovice – dirigent Jiří Drga. ● **Vstupné dobrovolné.**
Organizátor: Charita Svaté rodiny Luhačovice. Dramaturg festivalu: Regina Bittová. Festival je podpořen Fondem kultury Zlínského kraje.

Lipový kříž – Společnost po kulturní identitu Vás zve na přednášku PhDr. Radomíra Malého **DEVASTACE CÍRKEVNÍCH PAMÁTEK** po roce 1918, která se bude konat **v úterý 5. prosince 2006 v 18 hodin** v sále 318, 3. patro, Český Svaz vědeckotechnických společností, Novotného lávka 5, Praha 1.

Obecně prospěšná společnost DŽBÁNSKO, o.p.s.

Společnost DŽBÁNSKO, o.p.s. byla založena v květnu 2005 z iniciativy P. Mgr. Viléma Marka Štěpána, O.Praem., faráře v Liběšicích u Žatce. Mariánské poutní místo Liběšice je centrem rozlehlého komplexu farnosti, do něhož patří celkem čtyřicet vesnic, které se z velké většiny nacházejí v chráněné krajinné oblasti Džbán – odtud název společnosti. Společenská, kulturní i náboženská situace v tomto regionu je velmi složitá, proto tato společnost vznikla.

Posláním společnosti DŽBÁNSKO, o.p.s. je snaha o rozvoj především duchovního a dále také kulturního a společenského života v tomto regionu. Co to konkrétně znamená? Farním autem vozíme na mši svatou všechny, kteří se nemohou jiným způsobem dostat do farního kostela (zejména kvůli špatné dopravní obsluze). Několikrát týdně přivádíme děti z různých částí farnosti na faru do Liběšic, kde probíhá výuka náboženství a kde se mohou zúčastnit rozličných aktivit. Pořádáme různé koncerty křesťanské hudby, které oslovují nejen věřící, ale i nevěřící posluchače. S tímto posláním vznikla kapela „One Way“, která hraje nový gospel. Ve farnosti funguje také „Poutníkův sbor“, který stál u zrodu gospelových koncertů a svým zpěvem také doprovází mše svaté. Pod záštitou společnosti se uskutečnil také koncert známého slovenského gospelového zpěváka Richarda Čanakyho a jeho kapely FBI.

Společnost také usiluje o hmotnou obnovu a ochranu historických památek, především kostelů, kaplí a kapliček, kterých je jen ve farnosti Liběšice dohromady třicet sedm. Mnoho z nich je opravdu ve špatném stavu, proto jejich oprava bude vyžadovat ještě mnoho úsilí a prostředků.

Chtěli bychom vás poprosit zejména o modlitební podporu. Pokud byste se chtěli o naší společnosti dovědět něco víc, popřípadě jakýmkoli způsobem pomoci, můžete napsat na dzbanksko@seznam.cz.

Stanislava Janýšková

ŘK farnost v Třebíči vyrábí **puzzle betléma** v těchto velikostech: 260 dílků, 41 x 29 cm, v sáčku s obrázkem, cena 150 Kč ● 480 dílků, 53 x 41 cm, v krabičce s potiskem, cena 250 Kč ● 912 dílků, 78 x 53 cm, v krabičce s potiskem, cena 350 Kč. ● Kromě toho vyrábí i další puzzle katedrál a kostelů (jen 260 dílků).

Objednávky je možné zasílat písemně: PUZZLE, ŘK farnost Třebíč-město, Martinské nám. 87/20, 674 01 Třebíč; e-mailem: trecbicmartin@volny.cz; i přes SMS: 728 133 220. Přehled puzzle najdete na našich stránkách: www.volny.cz/trecbicmartin, kde najdete i formulář objednávky. Zboží zašleme do měsíce. Cena je uvedena včetně poštovného.

Liturgická čtení

Neděle 26. 11. – slavnost Ježíše Krista Krále

1. čt.: Dan 7,13–14
Ž 93(92),1ab.1c–2.5

Odp.: 1a (*Hospodin kraluje, oděl se velebností.*)

2. čt.: Zj 1,5–8

Ev.: Jan 18,33b–37

Slovo na den: *Království není z tohoto světa.*

Pondělí 27. 11. – ferie

1. čt.: Zj 14,1–3.4b–5

Ž 24(23),1–2.3–4ab.5–6

Odp.: srov. 6 (*To je pokolení těch, kdo hledají tvou tvář, Hospodine!*)

Ev.: Lk 21,1–4

Slovo na den: *Pozoroval, jak bohatí lidé dávají.*

Úterý 28. 11. – ferie

1. čt.: Zj 14,14–20

Ž 96(95),10.11–12.13

Odp.: 13b (*Hospodin přichází řídit zemi.*)

Ev.: Lk 21,5–11

Slovo na den: *Všechno bude rozbořeno.*

Středa 29. 11. – ferie

1. čt.: Zj 15,1–4

Ž 98(97),1.2–3ab.7–8.9

Odp.: Zj 15,3b (*Veliké a podivuhodné*

jsou tvé skutky, Pane, Bože vševládny!)

Ev.: Lk 21,12–19

Slovo na den: *Vztáhnou na vás ruce.*

Čtvrtek 30. 11. – svátek sv. Ondřeje

1. čt.: Řím 10,9–18

Ž 19(18),2–3.4–5

Odp.: Řím 10,18b (*Všude na zemi pronikl jejich hlas.*)

Ev.: Mt 4,18–22

Slovo na den: *Oni hned nechali sítě.*

Pátek 1. 12. – nez. pam. sv. Edmunda Kampaňa

1. čt.: Zj 20,1–4.11–21,2

Ž 84(83),3.4.5–6a+8a

Odp.: Zj 21,3b (*Hle, Boží stan mezi lidmi!*)

Ev.: Lk 21,29–33

Slovo na den: *Boží království je blízko.*

Sobota 2. 12. – nez. sobotní pam. P. Marie (v plzeňské diecézi: svátek Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: Zj 22,1–7

Ž 95(94),1–2.3–5.6–7

Odp.: 1 Kor 16,22b + Zj 22,20c (*Maran atha! Přijď, Pane Ježíši!*)

Ev.: Lk 21,34–36

Slovo na den: *Pozor, aby vaše srdce nebyla zatížena.*

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 26. 11.	PO 27. 11.	ÚT 28. 11.	ST 29. 11.	ČT 30. 11.	PÁ 1. 12.	SO 2. 12.
Antifona	730	934	949	964	1673	996	1666
Žalm	783	783	783	784	786	784	783
Ranní chvaly:							
Hymnus	730	738	738	738	1598	738	1666
Antifony	731	935	950	965	1599	998	1014
Žalmy	813	936	950	965	813	998	1014
Kr. čtení a zpěv	731	938	953	969	1599	1001	1668
Antifona k Zach. kantiku	731	939	953	969	1600	1601	1669
Prosby	732	939	953	969	1675	1002	1655
Záv. modlitba	732	939	954	970	1600	1601	1656
Modlitba během dne:							
Hymnus	733	739	739	739	739	739	739
Antifony	733	940	955	971	987	1004	1019
Žalmy	926	940	955	971	987	1004	1019
Krátké čtení	733	943	957	973	1676	1006	1021
Záv. modlitba	732	943	957	973	1600	1006	1022
Nešpory:							
Hymnus	727	727	740	740	740	1598	740
Antifony	727	734	945	960	976	1600	1009
Žalmy	727	734	945	960	976	1678	1009
Kr. čtení a zpěv	729	736	947	962	979	1600	1011
Ant. ke kant. P. M.	729	737	948	962	979	1601	1602
Prosby	729	737	948	963	979	1681	1011
Záv. modlitba	732	732	948	963	980	1600	1601
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je v roce 2006 otevřena také o těchto sobotách v době od 7.30 do 12 hodin:
2. prosince, 9. prosince, 16. prosince.

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

POHLAZENÍ PRO DUŠI

Bruno Ferrero – Překlad Miloslava Lázňovská

Nový soubor příběhů, které vyjadřují nejen moudrost a pohlazení, ale i výtku, radu nebo poučení, vyplývající z krátkého vyličení určitých momentů jednání a vztahů lidí v každodenním životě v současné době, v minulosti či v legendě. Vytisknuto na křídovém papíře, barevné ilustrativní fotografie.

Portál, s. r. o., brož., zúž. A5, 96 stran, 99 Kč

NOČNÍ ADORACE

Helena Procházková

Kniha si klade otázky týkající se vztahu člověk-Bůh. Hlavní postavou je prostá žena, která se zúčastní pouti v městečku obklopeném válkou. V nočních adoracích rozjímá o stavu společnosti a budoucnosti světa. Klade si otázku, co odkážeme svým potomkům, v jakém prostředí a v jaké společnosti budou žít. O svých neobyčejných zážitcích, o dobru a zlu, o Bohu a jeho protivníkovi rozmlouvá s moudrým mužem, se kterým se v městečku seznámila. Kniha nabízí tři obrazy budoucnosti, ale i víru, že přes všechny útrapy a omyly najde člověk nakonec sám sebe i Boha.

VOLVOX GLOBATOR, váz., A5, 208 stran, 149 Kč

ŽIVOT SKRYTÝ V BOHU

Robert de Langeac

Autor zde načrtává cestu vedoucí k Bohu i k druhým a rozděluje ji na několik etap – úsilí duše, Boží působení, sjednocení s Bohem, apoštolská plodnost. Seznamuje tak čtenáře s hloubkou kontemplativního života ve všech jeho rovinách.

Paulinky, brož., zúž. A5, 136 stran, 169 Kč

ŽIVOT NA PRODEJ

Margaret McAllisterová

Kniha pro mládež, která je moderní parafrází na nesmrtelný příběh o doktoru Faustovi. Můžete mít všechno, nač si vzpomenete, ale zaplatíte za to svou duší, svou osobností, svou identitou. Naléhavě aktuální příběh pro naši dobu, kdy je tak těžké ubránit se rafinovaným reklamám, mediálním trikům, všudypřítomné televizi. Na první pohled jen těžce rozpoznáte jemnou síť, která vás jako pavučina opřede svými neodolatelnými nabídkami na snadný a bezproblémový život, kde všechna vaše přání jsou již předem uskutečněna. Váš život je naprogramován a můžete si ho koupit. Najde se dnes ještě někdo, kdo nebude ochoten platit svou duší...?

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5, 144 stran, 139 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2

147/2002

P.P.

D + 1

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24

Matice cyrilometodějská s. r. o.

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Černochova 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Josef Vlček, PhDr. Lubomír Štula. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://www.maticecm.cz/svetlo>; objednávky týdeníku a knih, inzere: knihy@maticecm.cz). Registrční značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vímohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinych zástelok povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanova, Medzugasorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.